

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 170.— L., félévre 95.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

FELTÁMADÁS.

Keresztre tették Őt nagypénteken,
s isteni élete halálra vált,
de mert örök életre született,
harmadnapra legyőzte a Halált,

A szent Igazságnak, amely örök,
a Gazság sirt mindig hiába ás:
húsvét jön gyilkos nagypéntek után,
hallelujás, vidám feltámadás,

Húsvét – nagypénteki hangulaiban

Az utolsó 16 esztendőben böven volt alkalmunk megszokni minden irányban a gyötrőlést és a létért való küzdelem verejtékes munkáját. A megszokásból folyó elfásultság azonban nem képes feledtetni ennek a mai sötét és kilátástalan gazdasági életnek elviselhetetlen terheit. Ezért ma mindenkinek az arcáról megsokasodott gondok tükröződnek vissza. Soha nem lehetett látni annyi letört, meggyötört és kétségbeesett embert, mint napjainkban.

A háboru utáni gazdasági és pénzügyi válság először a háboruból vesztesen kikerült államokon sepert végig. A gazdasági életben azonban az egyszer megindult rombolás nem áll meg az ország határánál, hanem a gazdasági betegség átterjed azokra az államokra is, amelyek teljesen egészséges gazdasági berendezkedésben élnek. A háboruból győztesen kikerült országok nagy részénél a gazdasági baj terjedését nagyban megkönnyítette az a körülmény, hogy a békeszerződéssel nagy gazdasági területeket szakítottak apró részletekre, számtalan új vámhatárt létesítettek és ezzel megakadályozták a kereskedelmi vérkeringés rendszeres működését.

Igy Románia, ez a természeti kincsekben páratlanul gazdag ország is belekerült a válságba és pedig oly nagy mértékben, hogy ennek a pénzügyi és gazdasági válságnak további fokozódása már el sem képzelhető. Miniket, magyar kisebbségeket, ez az általános pénzügyi és gazdasági válság teljesen lehenygerelt. Nincsen ma a magyar társadalomnak egyetlen egészséges, munkaképes rétege sem. Egyik osztály jobban szenved, mint a másik. A földmivelő osztály tehetetlenül vergődik abban a lehetetlen helyzetben, amelybe belekerült azzal, hogy máról holnapra minden gazdasági terménye értékét veszítette és terményeit még a termelési költségeken aluli árban sem képes értékesíteni. Az adók és egyéb közterhek ma hatványozott mértékben sújtják a gazdát, mert ugyanolyan összegű köztartozásnak a rendezésére sokkal több értéket kell elvesztegetnie, mint akkor, amikor terményeinek rendes ára volt.

Aki pedig az áldatlan viszonyok nyomása alatt még adósságot is volt kénytelen csinálni, az ma már teljességgel képtelen megküzdeni a nehézségekkel. A magyar társadalomnak ez

a nagy rétege, mint fogyasztó nem képes teljesíteni azt a szerepet, amelyet az ipari cikkek elfogyasztása révén a gazdasági vérkeringésben tulajdonképpen betölteni tudna. Igény minden irányban a legkisebbre kénytelen fokozni. A legnagyobb fogyasztó közönség ez a leszegényedése, a vásárlóképesség megcsökkenése, a kereskedelemmel és az iparral foglalkozó gondját megnövelje. De az említett osztály bajait ezenfelül még sokszorososan megnövelte a pénzhiány, a hitel megszorítása, a kamat a kérlelhetetlenül keresztülvitt adóbehajtás. Ez az osztály már idáig is áldozatul esett nagy részében a gazdasági válságnak. Ipari munkásaink nagy része munkanélkülivé vált minden kereset nélkül. Ezek jó része nem tudja, hogy nem tud termelő munkát kifejteni, hanem csak a nem eslettségében a társadalom támogatására van utalva.

Egyházaink anyagi javaiktól megfosztva a lecsökkentett államsegélyből alig képesek iskoláikat fenntartani és a szűkre szabott fizetések folyósítása is kimondhatatlan gondot okoz. Ma az iskolafenntartó egyházi főhatóságoknál, Ma az a néhány állami alkalmazásban lévő társunk sincs irigylendő helyzetben, aki fizetésből él, mert fizetését nagy levonásokkal rendetlenül és néha több hónapos késéssel kapja. A szabad pályán élő szellemi munkások gazdaságilag bele vannak kapcsolódva az egyetemes gazdasági élet vérkeringésébe, osztoznak tehát annak minden bajában. A jelen körülmények között tehát az ő helyzetük sem rózsás.

Ha most már tekintetünket a nehéz tanulmányokat folytató, anyagi bajokkal küzdő jövő nemzedék felé fordítjuk, akkor is sive képet kapunk, ami szintén a gazdasági bajoknak a folyománya. A gazdaságilag teljesen tönkrement magyar társadalom nem képes a fiataloknak megfelelő elhelyezkedést, kenyéret kereseti alkalmat nyújtani. A meglévő intézmények és vállalatok örülnek, ha eddigi keretükben működhetnek és a jelenlegi személyzetet fizetni és foglalkoztatni tudják. Arról nem is gondolhatnak, hogy újabb munkásokat alkalmazzanak.

Bármerre is tekintünk tehát, minden csak a legsötétebb kép tárul szemünk elé. Ez a szomorubb és kétségbeesőbb húsvétja volt Erdélyben a magyar kisebbségeknek.

mindenkinnek egyformán meg van a maga adja, csak abban van különbség, hogy egyik nagyobb és több a gondja, mint a másik-

A világ nagy pénzügyi emberei és gazdasági szakértői már rég törnek a fejüket, hogy világválsággá növekedett gazdasági zürzamegszűntessék és hogy a fogyasztást és a melést egyensúlyba hozzák. Ez azonban az ideig nem sok eredménnyel és sikerrel. A nemzetek közötti féltékenykedés és a kismérvű kapzsiság nagyban gátolják a helyzet javulását.

A kibontakozást a napokban Németország Ausztria egy lépéssel előbbre vitték. Együtt vámegyezményre léptek, amely alkalmas mutatkozik arra, hogy a két állam gazdasági helyzete javuljon és állampolgárai emelkedjék. Együtt egy nagyobb gazdasági területet létesítettek, amely gazdasági értők szerint alkalmas arra, hogy ezen területen belül a helyzet javuljon. Elfogulatlan értők megállapítása szerint az egész európai gazdasági életben nagy haladást jelent ez az egyezmény a kibontakozás felé. Alig követhet azonban ez a két állam a vámegyezmény, máris akadnak államok, amelyek az egyezmény ellen tiltakozásukat jelentették be. Ezeknek az államoknak nem érdeke az egyezmény léptett két állam gazdasági megerősödése. Ez kevés a megértés, ilyen kevés az önzetlen átszándék s ezért halad oly lassan a gazdasági

helyzet javulása. Az egész világon a gazdasági életet még mindig főleg a politika irányítja. Tiszta és észszerű gazdasági elvek és törvényszerűségek nem tudnak érvényesülni. Azonban a veszély oly nagy, hogy most már a kormányoknak is sürgősen tenni kell valamit abban az irányban, hogy a helyzet javuljon. Romániában is történtek ilyen lépések, azonban ezeknek hatását még nem érezzük. Nem elég az, ha állami kölcsönt kapunk, hanem az államnak arról kell gondoskodnia, hogy a termelés és a fogyasztás természetes folyamata ismét meginduljon és az adófizető polgárok jövedelme és fizetőképessége emelkedjék. Gondoskodni kell arról, hogy a mezőgazdasági terményeknek felvevő piaca legyen, ahol a gazda megfelelő áron adhatta el terményeit, hogy újra bizalmat és erőt kapjon a behatóbb gazdálkodásra, és hogy mint fogyasztó ismét bekapcsolódhasson az ipari és kereskedelmi élet vérkeringésébe.

Sőtét, nyomasztó, nagypénteki hangulat vonul végig érzelmeinken, ha a mai nyomorúságos gazdasági helyzetet a maga egészében végig szemléljük. Remélnünk kell azonban, husvéti hittel, hogy ez az állapot már elérte a mélypontját és nem tarthat sokáig. Remélnünk kell, hogy végre győz a gazdasági törvényszerűség és helyes vezetés mellett kivergődünk ebből a mindent megbénító és mindnyájunkat lenyügözve tartó állapotból.

Dr. Vékás Lajos.

ÜLFÖLD

izgalom a német-osztrák vámközösség miatt. Ennek az a legjelentősebb politikai eseménye, melynek híre váratlanul érte a világot. — Jelentősége abban áll, hogy a szomszédos két ország a jövőben egységes vámterületet fog alkotni s így fokozott mérvben lehet egymásnak gazdasági segítségére. Első sorban Ausztriára nézve fontos ez, mely megalkotása óta folyton gazdasági segítségért küzdött s csak a Népszövetség folytonos segítsége ré-

vén hirt megmenekülni a teljes összeomlástól. Most mezőgazdasági terményeit, nagyszerű szarvasmarhált s fáját biztosan el tudja helyezni Németországban. De nagy jelentőségű a közös vámterület Németországra nézve is, mert ezzel Ausztriában olyan fogyasztót nyert iparcikkeire nézve, aki eddig jórészt Csehországban fedezte szükségletét. A két kormány úgy jelentette be megegyezését a Népszövetségnek, mint a Briand-féle európai gazdasági egység megalkotásának megkezdését s a Népszövetség örömmel vette tudomásul a megegyezést. Franciaország azonban aggodalom-

mal tekinti, mert fél, hogy most már rövidesen be fog következni Ausztria politikai csatlakozása is Németországhoz. Még nagyobb az izgalom Csehországban, melynek iparára súlyos csapást jelent a német-osztrák vámközösség. Benes próbálkozik is, hogy a kisantantot sorakoztassa a megegyezés ellen, de próbálkozása eddig kudarcot vallott, mert a közös vámterület nem jelent veszedelmet sem Szerbiára, sem reánk nézve, sőt a németek elgondolása szerint rövid idő kérdése Románia és Magyarország csatlakozása a vámközösséghez. Ha ez megtörténik, Európának ezen a terü-

letén lényegesen enyhülni fog a gazdasági válság. A világ-gazdaság szempontjából pedig döntő súlyu lesz a német-osztrák vámközösségnek Oroszországhoz való viszonya, ami nagy megkezeléseket hozhat.

A Felvidék sorsa. Rövid időre egymás után két jelentős politikai nyilatkozat hangzott el a Felvidék sorsának rendezéséről. Az egyik Szentiványi Józseftől származik, a kiváló felvidéki magyar politikustól. Szerinte az elszegényedett, iparától mestersegesen megfosztott Felvidék boldogulására csak egy mód van: az autonómia. A magyar és német pártok ennek megszerzésére törekszenek s ezt várja a Felvidék tót népe is, a kisebbségi pártok küzdelme tehát az ő érdekében is van.

A másik nyilatkozat egy félhivatalos lengyel újságban jelent meg s a ruthén földre vonatkozik. E szerint a ruthén földet, a békeszerződések szerint megillető autonómiával, Magyarországhoz kell csatolni, hogy így Lengyelország és Magyarország közvetlen szomszédok legyenek. Ez, amint a lengyel újság írja, az európai béke érdekében feltétlenül szükséges.

Nemzetközi gabonaértekezlet. A Párisban megkezdett értekezletet Rómában folytatják, abból a célból, hogy a dunai államok gabonafeleslegének elhelyezését a nyugati államokban biztosítsák. Az értekezlet kétségtelenül nagy érdeklődés közt fog lefolyni, különösen arra az új helyzetre tekintettel, amit a német-osztrák vámközösség megalkotása teremtett.

Orosz háború híre. Alig van hét, hogy képtelennél képtelenebb hírek ne kelnének szárnyra a szovjet háborús szándékairól. A legújabb hírek szerint az oroszok gazdasági nagy szervez-

kedése tulajdonképpen háborús célokat leplez, mert egyidejűleg tizenöt milliós hadsereget állított ki és szerelt fel s ezzel kellő időben, vagyis, amikor gazdasági támadása folytán bekövetkezik Európa általános elszegényedése, megfogja támadni szomszédait s fegyverrel erőszakolja rá Európára a szovjet rendszert. Vajjon a jövő héten mekkorára fog nőni az orosz hadsereg — a hírekben?

A németek a békeszerződés megváltoztatására igyekeznek. Amint ismeretes, a locarnói megegyezésben Németország csupán Franciaország keleti határait biztosította, de ragaszkodott ahhoz a jogához, hogy Lengyelország felé eső saját keleti határait békés úton megváltoztathassa. Ez a kérdés most megint napirendre került a birodalmi Kancellárnak, valamint a porosz belügyminiszternek beszédével, akik megint hangsúlyozták, hogy a felszüléziai határviszonyokat újra kell rendezni. A németek tehát következetesen kitartanak érdekeik védelmében.

Belpolitikai hírek

Tiltakozott a Magyar Párt az újabb vasuti nyelvrendelet ellen. Ionescu tábornok, a román államvasút igazgatója újabb nyelvrendeletet adott ki. A rendelet szerint a vasúti tisztviselők és altisztek román nyelvből újabb vizsgát kell, hogy tegyenek. Mindazokat vizsgára akarja Ionescu utasítani, akik a feletteiek véleménye szerint a román nyelvet nem bírják eléggé írásban és szóban. Akik a vizsgán elbuknak, azokat azonnal elbocsájtják állásaikból. A Magyar Párt parlamenti csoportja látva, hogy a nyelvrendelet milyen sú-

lyos következményekkel magyar vasutasokra néz, Bethlen György elnökletével értekezletet tartott Bukarestben és ezen elhatározták, hogy a parlamentben foglalkoznak Ionescu támadása ellen. A Magyar Párt tiltakozását Lengyelország képviselői jelentették a magyar kamarában.

Magyarok sikere a parlamentben. A parlament törvénykészítő bizottsága most be az új főiskolai törvényszóló törvényjavaslat megkezdését. Ebben a munkában a Magyar Párt részéről Sándor József szenátor vett részt és a törvényjavaslaton nagy fontosságú változtatásokat vitetett ki. Töröltette Sándor József a törvényből azt a paragrafust, amely szerint az érettségizetők egyetemi tanulmányok megkezdéséhez külön verseny vizsgát kellene tenni a diákoknak. Ez a rendelkezés nem sikerült Sándor Józsefnek, mert a felekezeti diákok honok feletti felügyelet jogát illetékes egyházi főhatóságok táskörébe marad. Az eredmény szerint ugyanis a felekezeti jogot a felekezeti diákok honok feletti az egyetemi felügyelet gyakorolta volna.

Nagyváradon elfajultak a dolgok! Többször írtunk már arról, hogy Nagyváradon a román nyelvrendeletről a román Párt vezetésének ellenében az utóbbi Váradon megint sajnálható események történtek. A Magyar Párt Szó és Nagyvárad című újságjának helyiségeit a nagyváradon élő diákok feldúlták. A bulvárosz történetek, az iratokat szétlák és a helyiségek ablakait szétzúzták. A hatóságok, amelyek a Gazeta de Vest című újság is beismeri, hibásnak tartják, hogy Váradon az ellenpárt ennyire elmérgesedett. Néhányan fel ugyanis a zavart

kal szemben kellő eréllyel. Ennek következtében az események még jobban elmérgesedtek s a legutóbbi, biharmegyei közgyűlés alkalmával a diákok megtámadták és elverték *Kövér* Gusztávot, a bihari *Magyar Párt* alelnökét, megyei tanácstagot. Az *Országos Magyar Párt* elnöksége és a magyar parlamenti csoport tagjai nagyváradi sérelmeinket szóvá tették a miniszteriumban és a parlamentben. A belügyminiszternél *Willer* József kamarai képviselő emelt óvást az események elfajulása miatt és kérte a minisztert, hogy erélyes intézkedésekkel tegye lehetetlenné a jövőben a hasonló zavargásokat.

Még a kormánypárti képviselők is elítélik a készülő gabonatörvényt! Megemlékeztünk arról, hogy a kormány a parlament elé terjesztette az új gabonatörvényt. A készülő törvényt a Nemzeti Párt regáti csoportjának kivételével, az összes képviselők és szenátorok elítélik. A parlamentben éles kifakadások történtek a törvényjavaslat ellen. A kormánypárti képviselők külön gyűlésen is tiltakoztak a javaslat ellen és azt a gazdákra nézve valóságos csapásnak minősítették. Az új törvény nem bolygatta a rendszer segítségével emeli a gabona árát, hanem ezt a többletet a lisztre hárítja. Búzát csak külön engedéllyel rendelkező malmok őrölhetnek s a kivitel egy központi, kiviteli intézet szervezné meg. Az új törvény általános vélemény szerint nem szolgálná azt a célt, amit a gazdák elvárnának s ezért érthető az a nagy felháborodás, amit a törvényjavaslat a gazdák körében egész Romániában kiváltott.

Az *Országos Magyar Párt* részéről a kamarában dr. *Abrudbányai* Ede kamarai képviselő hatalmas beszédben tiltakozott a készülő törvény ellen.

* HIREK *

Olvasóinknak, munkatársainknak és jóakaratu támogatóinknak kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk!

Holdfogyatkozás. Csütörtölkön este, április másodikán teljes holdfogyatkozás lesz. Az érdekes természeti jelenség este 8 órakor kezdődik.

Falufejlesztési tanfolyam Felvincen. A *róm. kath. Népszövetség* jól sikerült falufejlesztési tanfolyamot rendezett *Felvinc*, alsófehérmegyei községben. A tanfolyam rendezésének fő érdeme *Kacsó* László főesperes plebánosé, aki ezt az alkalmat is megragadta, hogy népét hasznos tanításokban részesíthesse. A tanfolyamon megjelent *Felvinc* lakossága felekezeti különbség nélkül. A hallgatók nagy buzgósággal hallgatták az előadók értékes előadásait. Előadásokat tartottak *Stettner* *Andrea* *szociális* testvér, *Sándor* *Imre* a *kath. népszövetség* igazgatója, *Dezső* *Miklós* ny. szőlészeti és borászati felügyelő, *Török* *Elemér* okl. gazda és *Dr. Szász* *Ferenc* a „*Magyar Nép*“ szerkesztője.

A *róm. kath. Népszövetség* a felvinci falufejlesztési tanfolyammal idei előadás sorozatát befejezte. Április hónapban *Kolozsváron* a lekészek részére fog egy tanfolyamot rendezni, hogy a nép vezetői közvetlen kiképzést kapjanak mindazokban a dolgokban, amelyek a falu életének előmozdítása érdekében szükségesek.

A mai gazdasági viszonyok között fontos, hogy a hashajtó a jósága mellett, olcsó is legyen. A biztosan ható *Artin* *dragée* elsőrendű, árban pedig a legolcsóbb.

Székely fiú halála a katonaságnál. *Gáspár* *Ferenc* *bardóci* legény *Foksaniban* szolgálta katonai éveit. Lőápolás közben egyik lő olyan szerencsétlenül rugta meg *Gáspárt*, hogy rövid szenvedés után meghalt. Szülőföldjétől távol, *Foksaniban* temették el.

A *ploestii* *póstafőnököt* se-lyemcsempészésért letartóztatták. *Ploestiben* nagyarányu se-lyemcsempészetnek jöttek nyomára. A nyomozó hatóságok megállapították, hogy a csempészek sok millió lej erejéig megkárosították az államot. A csempészek fejét, *Stefanescu* *ploestii* *póstafőnököt* letartóztatták. Rajta kívül még több előkelő állásu ember van a bűnügybe belekeveredve.

Dicsőszentmártonban visszaférnek a fával való fűtésre! *Dicsőszentmártonban* csaknem minden házban földgázzal fűtenek. A földgáz nagyon jó fűtőszernek bizonyult és olcsó is volt, amíg a román állam nem emelte fel az árát. A földgáz árát azonban most már annyira megdrágították, hogy a *dicsőszentmártoniak* fával fognak ezután tüzelni, mert az sokkal olcsóbb lesz, mint a földgázfűtés. A *dicsőszentmártoni* eset jó példája annak, hogy az állam helytelen árpolitikája miatt, a legnagyobb természeti kincsből sem származik haszon.

Vesztett disznó húsát mérték ki *Pusztakamaráson*. A *kolozsmegyei Pusztakamarás* községben egy veszett kutya megmarta egy disznót. A disznó tulajdonosa levágta a megmarta sertést és húsát kimérte a faluban. A hatóságok értesítve az esetről azt a 30 embert, akik a disznó húsából ettek, a *kolozsvári* *Pasztor* intézetbe szállították gyógykezelés végett.

Gyűlnek a jelentkezők 3000 lejes ajándékunkra!

Lapunk 11-ik számában hirdetett sorsolási felhívásunkra nap-nap után számos új előfizetőt küldenek be jóbarátaink. Felhívjuk jóakaróink figyelmét használják fel a husvéti ünnepek pihenését új előfizetők gyűjtésére. Ezzel nemcsak a magyar eszmének szolgálnak, nemcsak lapunk érdekeit mozdítják elő, hanem saját magukkal is jót tesznek, mert részt fognak venni sorsolásunkban. Aki május 1-ig egy előfizetőt beküld, résztvesz a sorsolásban!

A következő díjak kerülnek kiosztásra a sorsolás sorrendjében: 1 drb. 1 ezer lejes első díj, 1 drb. 500 lejes második díj, 1 drb. 200 lejes harmadik díj, két darab 150 lejes negyedik díj 300 lej értékben és 10 drb. 100 lejes ötödik díj ezer lej értékben. A díjak összege 3 ezer lej.

Véreső hullott Kiskörösön. Különös természeti jelenség tanuja volt a Nagyalföldön fekvő Kiskörös község lakossága: véreső hullott. A különös jelenség nagy izgalomba hozta az embereket. A csoda titka azonban hamarosan megfejtődött. Azon a napon szép, meleg időjárás volt és a méhek sokmillió tömegekben özönlöttek ki kaptáraikból a verőfényes napra s a hónapokon át tartó munkátlanság és renyhesség után valamennyiök áttesett az ilyenkor szokásos tisztulási folyamaton. Eközben a méhek által elhullatott vörhenyes anyag esőszerűen hullott alá a magasból s rótszínű, sűrű pettyekkel borította el a házak falazatát, az udvarokat és a szállítás végett kiterített fehéreneműt is.

Meghüléses betegségek, nátha, influenza, torokgyulladás ellen biztos oltalmat nyújt Anacot pasztilla rendszeres szopogatása. Egy fiola ára 37.— lej.

Másfélmillió lopás történt Bukarestben. Bukarest egyik kerületének adóhivatalából másfélmillió lej küldötték a pénzügyminiszteriumba befizetés céljából. A tisztviselő a pénzt nem vitte rendeltetési helyére, hanem ellopva, megszökött. Az ügyben különben az az érdekes, hogy ez a tisztviselő egyszer már lopott 100 ezer lejt és mégsem mozdították el állásából. Így fizet rá az állam 2 milliót arra, hogyha tisztviselőit nem tudja fegyelmezni!

Négyes ikrek. Alfonsoco spanyolországi községben egy asszony négyes ikreket szült. Kettő fiú, kettő leány. Az ikrek teljesen fejlettek és jó egészségben élnek.

Súlyos vasúti szerencsétlenség történt Franciaországban. A Páris-bordeauxi gyorsvonat Páris közelében kisiklott. A szerencsétlenség alkalmával 10 ember meghalt és 50 ember megszebesült.

Megkerültek az újszékelyi papné gyilkosai! A hosszú ideig tartó bizonytalanság után fény derült az újszékelyi, titokzatos gyilkosságra. A kadácsi cigányok veszekedése közben Bernát Miklós 21 éves tarcsafalvi cigány azzal fenyegette meg egyik cigánynét, hogy úgy megöli, mint az újszékelyi papnét. Erre Birtalan Lajos volt magyar csendőr azonnal elfogta a gyilkost és átadta a csendőrségnek. A vallásánál kiderült, hogy a gyilkosságot Bernát Miklós hajtotta végre két másik társával. A gyilkos cigányok azt állítják, hogy őket a gyilkosságra Máthé Zoltán, az özvegy papné közeli rokona, bérelte fel és nekik 40 ezer lej vérdíjat ajánlott fel. A gyilkosság ügyében bevezetett vizsgálat fogja kideríteni, hogy a cigányok vallomása megfelelő-e a valóságnak?

Megkönnyítik az erdőkitermelési engedélyek kiadását. Az erdőkitermelési engedélyek kiadása a földművelésügyi miniszter hatáskörébe tartozik. A jövőben 200 hektárig, tehát körülbelül 400 holdig, a tartományi igazgatóság hatáskörébe fogják utalni az erdővágási engedélyek kiadását.

A felcség, az anya egészségtől függ a család boldogsága és öröme. Minden nő könnyebben birkózik meg a háztartás gondjaival, játszva végzi el feladatát, ha az erőt és egészséget jelentő Ovomaltine-t rendszeresen használja.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

A NŐ

KIS ARVAMHOZ.

*Arva vagy, fiacskám,
Anyátlan kis áruval...
Jó anyád az égből
Néz le magzatára.*

*Csillag-ragyogásból
Hunyt szemei fénye
Rád mosolyg, ha vágyva
Tekintesz az égre.*

*S megrezdül a csillag...
Ezt mondja szivednek:
„Az anyai szívek
Mennyben is szeretnek.“*

Bursics Ernő.

Sári néni könnyei.

Mikor legelőbb végigmentem a kis falun, melyet a sors új lakhelyül rendelt, a sok csinos ház között is feltűnt egy muskátlis, barátságos hajlék. A tornácon végig tarka, mázas kis korsók sorakoztak, a falra aggatva — pedig nem Kalotaszegen jártam és az udvar is olyan tiszta, rendes volt, hogy nagyító üveggel sem lehetett volna egy szalmaszálat találni. Nem tudtam levenni szemem a kedves látványról. Ugy voltam vele, mint az olyan emberrel, ki első látásra is régi ismerősnek tetszik és ha térben távolodunk is tőle, mégis mindig magunk előtt látjuk.

Szerettem volna a kis ház lakóiról tudni s hazatérve a szolgától érdeklődtem.

— Az instálom a Sári néni háza, másnak senkinek sincs kancsó aggatva a tornácára!

Pár nap múlva már magával Sári nénivel is megismerkedtem.

Templomba mentem, hogy Isten áldását kérjem új otthonomra. A templomba vezető kis sikátorra egy nagyobb, de elhagyatottnak látszó épület ablakai néztek s az egyik ablaknál egy fekete ruhás, fekete fejkendős falusi asszony állt, kezeit fején összekulcsolva és mélyen belehajolva az ablakon, melynek külső táblái hiányoztak,

Hangosan jónapot kívántam, mire az asszony hirtelen megfordult és akkor megdöbbenve láttam, hogy arca csupa könny; a könnyek gyorsan peregnek egymás után és lefutnak arca ráncain.

— Miért sir? — kérdeztem önkénytelen, mély részvétellel.

Az asszony szólni akart, de hangja elcsuklott a fojtott sirástól s csak percek múlva szólt.

— *Ezt a mi szegény iskolánkat siratom...*

Az iskola üres és elhagyatott volt. Volt miért sirjon Sári néni (az én ismeretlen ismerősöm). De ezek a könnyek, mintha épen a szívemre hullottak volna!

Fájt és örültem neki egyszerre. Fájt, hogy van miért sirni és örültem, hogy vannak becsületes lelkek, kik sirni tudnak az iskoláért.

Sirni azért, hogy üres és elhagyatott. Sári néni másképen látta ezt a hajlékot más vasárnapokon.

Vidám gyermekek gyűltek ott össze, hogy a tanító ur vezetésével menjenek bé egyszerre a templomba dicsérni az Urat.

És most az egymásra rakott padok, a porlepte asztal! Óh! be szomorú látvány.

Mint gazdátlan hajlék, melynek lakóit valami szörnyű járvány kipusztította.

Hulljon, csak hulljon a Sári néni könnye. Kár, hogy egyedül csak én láthatom.

De mégsem egyedül! Látja a jó Isten és mindenütt jelenlevő áldott kezeivel felfogja a drága cseppeket.

Felfogja és megtermékenyíti vele a sok-sok közönyös magyar szívet, hogy nyíljon ki benne az áldozatkészség virága.

Kezem meghatva tettem bele a Sári néni barna tenyerébe, könnyes szemünk összetalálkozott. Benne volt e tekintetbe szívünk minden melege. Aztán együtt léptünk be az Isten házába imádkozni az iskoláért, melyért olyan sűrűn hullottak a Sári néni könnyei.

Ezekután eljárógattam néha a sokkancsó, kis hajlékba, hol a nagy láda szöttes kincseit teregette elém a jó asszony. „Emlék“ takaróval is megajándékozott, de legkedvesebb emlékeim mégis csak a Sári néni könnyei maradtak.

Gál Lajosné,

1. *Parádés leányruha.* A lajbi piros, kék vagy zöld háziszóttos. Szegése fekete vagy olyan, mint a ruha szövete sötét árnyalatban. A szoknya anyagául a csiki csikos szóttos való. Kötény könnyebb szövésű anyag. Himzése a rajz szerinti széles, tömör pánt, vagy a többi mintán látható kirendezésű. A kötény színe a lajbi színének világosabb árnyalata. Harisnya, cipő fekete. Ingujj csipke-végű, könyök felett a lajbiszegő színével s anyagával azonos szalaggal cakkosan átkötve.
2. *Hétköznapi nyári ruha.* Bluz anyaga háziszóttos. Nyak és ujjak vége paszpolozott. Szoknya egyszínű szóttos, kötény szintén. Kötény egyszerű száróltéses himzés.
3. *Falusi asszony téli kimenő ruhája.* Ködmön sötétkék, vagy kék-fekete csikos háziposztó. Szegése báránypőr vagy bársony. Szoknya szóttos vagy posztó, kötény pl. írásos varrottas díszű.

„Csak az a kérésem.”

Van egy régi jó magyar népdal, mely így kezdődik:

Édes anyám, édes anyám csak az a kérésem
Selyem ruhát, extra ruhát, csináltasson nekem“

Mikor a „Magyar Nép“ kedves olvasóközönsége, asszonyok, leányok, férfiak-legények megkapták az ujságunk 7-ik számához mellékelt népviseleti mintarajzokat, bizonyosan a fiatal leányok a népdal második sorát megváltoztatva ilyen kéréssel fordultak édes anyjukhoz:

Szép nemzeti magyar ruhát csináltasson nekem.

Lehetetlennek tartom ugyanis, hogy ahol falvaink népében a fajtságunkhoz való ragaszkodás öntudata él, ne vennék örömmel és lel-

kesedéssel a magyaros népviselet visszaállításának, felújításának mozgalmát.

Egy beszélgetés történetét írom le, mely lelkészi működésem idejéből élénken emlékezetemben maradt. Egy időben lázasan megindult a székely szóttos buggyos ujjú ingek, lájbik és szoknyák elhagyása s helyette az agyonzsinorozott, csipkézett bluzok-aljak viselése. A nőegylet vezetőségével alkalmilag szóvá tettük e változást. Egyik szószóló, szóvivő asszony odamondta nekünk:

„Az urak s a nagyságuk csak irigységből vannak ellene, hogy mi is miért haladunk a divattal. Nem csak nekik szabad, szabad nekünk is.“

Erre én szép szeliden megmagyaráztam nekik, hogy itt irigységről szó sem lehet, ha-

em egy régi, ősi, nemzeti-faji szokásnak, seletnek megmentéséről, fenntartásáról. Nem a divattól, a haladástól akarjuk elzárni, mert a házi szőttesek elkészítésében, kivarrásban, diszítésében is van haladás, van divat. Abban haladhatnak és haladniuk kell, de szabad a magyar viseletet levetközni, eladni egy-egy izléstelenül agyonicomázott fremrongyért.

Ez a történet abból az alkalemből jutott szembe, hogy megláttam és áttanulmányoztam Tóth István festőművész barátunknak kép mintalapját, amely a Magyar Népből megjelent. Önként vetődik fel előttem a kérdés: Kell-e ennél izlésesebb, szebb divat?

Ürmösi József.

Szerkesztő megjegyzése: Persze, hogy a népviselet darabjaiban is lehet változatosság! Mi nem azt mondjuk, hogy ragaszkodjatok egy formához, mint egyenruhához, hanem azt, hogy keressétek a magyar formát a saját izléseitek, hagyományaitok szerint.

A most közölt képeket Haáz Rezső székelybárhelyi művész tanár rajzolta. Örömmel nézzük azokat, mint tanulmányozásra, esetleg utánzásra érdemes népviseleti terveket.

o gazdasszonyaink figyelmébe!

Semmi pénzszerző foglalkozást sem tudunk annyira gazdasszonyaink figyelmébe ajánlani, mint a baromfitenyésztést. Aranybánya ez, mely minden napra meghozza a maga jövedelmét, ha lelkiismeretesen, szorgalmasan, okosan kezeljük. Ha aztán többen, sokan üzik ezt a hasznos foglalkozást, meg lehet szervezni az üzleti részét: az eladását tenyésztésünknek.

Hogy mit jelent a megszervezett, az okos munkálkodás ezen a téren, álljon itt néhány adat.

1930 év első kilenc hónapjában Magyarországról kivittek külső országokba:

69 ezer 705 mázsa vágott baromfit 505 millió 140 ezer lej értékben;

40 ezer 457 mázsa élő baromfit 286 millió 900 ezer lej értékben;

120 ezer 980 mázsa tojást 521 millió 430 ezer lej értékben és 14 ezer 934 mázsa tollat 20 millió 130 ezer lej értékben.

nálunk is elkélne a pénz az asszony kezében, aki azzal a családi élet száz és száz szükségletét tudná fedezni;

nálunk is vannak szövetkezetek, amelyek meg tudnák szervezni az üzleti részt. De vannak növegyleteink, amelyek igen nagy fontosságú munkát végezhetnének, ha egy-egy helység baromfitenyésztését rendeznék s ez által az egész helység boldogulását előmozdítanák.

De miért is nem fognak hozzá a munkához? Mire várnak, hogy anyagi jövedelmeink fellendüljenek?

Sorsunk nem változik, ha alkalomra várunk, hogy majd akkor mi is megfogjuk a dolog végét. Az alkalmat mi magunknak kell megteremtünk és a kitartás csodát mivel. Most itt a tavasz, friss erővel fogjunk hozzá a munkához és jegyezzük fel, hogy mit eredményez egy kis baromfitenyésztés is és akkor meggyőződünk, hogy érdemes nagyban is ezt a munkát folytatni.

Nem szükséges külföldi állatot beszerezni, jók a mi tyukjaink is, csupán egy-egy fajkásra kell szert tennünk. Tiszta legyen a ketréc, friss az ivóvíz és a majorság táplálása észszerűen történjék.

A magyar, kiviteli cégek óriási munkát fejtenek ki és van olyan telepük, ahol egyszerre 80 ezer csirkét, 4 ezer libát is hizlalnak. Ezt az eredményt néhány év alatt mi is elérhetnők az állam támogatásával, de egyszer már csak el kellene kezdeni a rendszeres foglalkozást és akkor mindenik gazdasszony személyesen meggyőződhetnék, hogy van értelme az igyekezetének.

Sokan a libatenyésztést tartják jövedelmezőbbnek, mint pl. a pulykatenyésztést, azok tenyésztenek libát. Azt hozzák fel, hogy a pulyka nagyon kényes állat. Hát akkor vigyázzunk rá jobban! A fő, hogy meg ne fázék a pulyka kicsi korában, meg ne ázzék. Minden nap egy-egy szem borsot kapjon és lábát szeszebe mártogassuk. Élelme a dara, a korpa sok-sok zöldséggel megkavarva, főleg vágott hagymaszárral, csalánnal. Ha megerősödik, maga keresi meg táplálékát a mezőn, a tarlón. Eladás előtt aztán hizlalásra fogják, de akkor se kapjon kukoricát gyakran, mert attól gyomorégése van.

Ezekre vigyáznak az alföldi asszonyok és így sikerült nekik 1930 december hónapjában 584 ezer kiló pulykát Londonba eladni 49 millió 220 ezer lej értékben. Ha ennyi pénzt jövedelmeznek a pulykák, lehetnek is kőröcskék!

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás csodái

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás a legteljesebb siker jegyében zajlott le. A szép látóivalókat nemcsak Magyarország gazdaközönsége, hanem sok előkelő külföldi vendég is megcsodálta. Magyarország bebizonyította ezzel a kiállítással, hogy a mezőgazdasági termelés terén teljes mértékben utólérte a nyugati államokat, haladni akar és haladni tud. All ez nemcsak a közép és nagybirtokosokra, de örvendetes elégtétellel kell megállapítanunk, hogy a *kisgazdák* is megértették a kor szavát és minden tekintetben ehhez alkalmazkodnak. A budapesti mezőgazdasági kiállítás azonban anyagilag is sokat jelentett Magyarországnak, mert számos külföldi tenyésztő vásárolt a kiállításon tenyészállatokat.

A kiállítás egyik legnagyobb csodája Döri Frigyes „*Ruca*” nevű tehene volt amelyik évente 15 ezer 897 liter tejhozamával Európa legjobban tejelő tehene. A *Ruca* tehén kiváló tejelő képessége révén világhirre tett szert és legutóbb a dánok híres tanára, *Hansen* külön azért utazott Magyarországra, hogy ezt a nevezetes tehenet tanulmányozhassa. Hansen a

tehenről elterjesztett híreket mindenbe zakknak találta és ezeket megerősítette. A kiállításán különben a *Ruca* tehénnek új vető társa akadt egy *Ila* nevű fiatal tehén. A tehén naponta 54 liter tejet ad. Jelölték, hogy kis, bikaborjujáért a tulajdonosa eljött kért.

Az állatok ára különben általában alacsony volt. A kiállított lovak között voltak ismételt 300 ezer lejes állatok is. Egyik érdekessége volt a lókiállításnak egy *Agnes* kanca. Arról nevezetes, hogy pihenő nélkül meg 229 km. utat, még pedig kilométerenként átlagos időn belül. Ennek a kancának az árát a tulajdonos 150 ezer lejben szabta meg.

A juh- és sertéskiállítás is bővelkedett nivalókkal. Különösen sok csodálója volt a kiállításnak egy hizott disznónak, amelyik kevesebb, mint 500 kilót nyomott, tehát súlyos volt, mint egy jól megtermelt tehén.

A kiállítást sok erdélyi földműves látogatta meg, akik szerkesztőségünkbe írták, hogy a legnagyobb lelkesedés hangján beszéltek a budapesti kiállításon látottakról.

Termeljünk takarmányrépát.

„Hogyan csaljuk meg magunkat?” cím alatt Szász Ferenc pusztakamarási birtokos cikket írt lapunkban a takarmányrépa nagy értékéről. Célszerű lesz tehát termelésének módjával megismerkednünk!

A takarmányrépa igen sok kisgazdának mostoha gyermeke. Rendszeresen igen kevesen termelik, törökbuza közé szokták vetni, pedig igen fontos téli takarmány, különösen fejős tehéneknek, épen ezért érdemes termelni. Ha a gazdának van elég takarmányrépája, a téli takarmányozás sokkal olcsóbb, igen sokat meg lehet takarítani az aránylag drága szénából és a töreket, polyvát csak répával együtt feltakarmányozva lehet jól értékesíteni.

Minden takarmány két részből áll, mégpedig száraz anyagból és vízből. Takarmányo-

zás szempontjából a száraz anyag a fontos. Nézzük most már, hogy a takarmányrépa mennyi a száraz anyag tartalma. Igaz, fontos még a cukortartalom is. A takarmányrépa termelésénél mindig arra törekedjünk, hogy olyan fajtát termeljünk belőle, amelynek nagy a száraz anyag és cukortartalma. Lehet, hogy valamelyik fajtából holdanként csak százszámra sokkal több terem, de még sem értékes, mint a másik fajta, mert ennél sokkal több mázsaszámra egy holdon kevesebb száraz anyagot és cukrot tartalmaz. A nagytestű répák általában kevesebb száraz anyagot és cukrot tartalmaznak.

A takarmányrépa csak mély termőerőben lévő talajokon ad kielégítő mennyiségű sekély termőréteggel, sovány talajokra

bad vetni. Nagyon szereti a mélyebb fekvésű földeket, ha azok nem vizesek. Csapadékos vidéken jobb a termés, mint száraz vidéken.

A takarmányrépát vethetjük gabonafélék után, ebben az esetben a tarlót sekélyen felszántjuk és a felszántott tarlóra kihordjuk az istálló trágyát, holdankint — ha földjeinket minden negyedik évben megtrágyázzuk, — 250 mázsát adunk, kihordás után alászántjuk, a trágya ne legyen szalmás. Ősszel mélyen szántunk. Ha nem volna módunkban a trágyát nyáron a tarlólántás után kihordani, őszi szántás előtt hordjuk ki és az őszi szántással alászántjuk. Vethetjük a takarmányrépát lucerna, lóhere után, továbbá gyep-törésbe. A tarlót sekélyen még nyáron feltörjük, hogy a gyökérmaradványok elkorhadjanak és ősszel mégegyszer mélyen szántunk. Gyep-törésbe vetett répa alá ne adjunk istálló trágyát, ha lóhere vagy lucerna után vetjük, adhatunk 150—200 mázsát katasztrális holdankint.

Mütrágyák közül adhatunk tavasszal vetés előtt, ha nem tudjuk istállótrágyával jól megtrágyázni, holdankint 50 kg. méz-nitrogént, de ezt legalább két héttel a vetés előtt ki kell szórni és beleboronálni. Vetés előtt közvetlen adhatunk holdankint 150 kg. szuperfoszfátot.

Tavasszal az őszi szántást még egyszer megszántani nem szabad, de már egészen korán, amihelyt rá lehet menni a földre, nehéz boronával vagy lókapával megjárátjuk, így nem tud kigyomosodni. Vetés előtt még egyszer boronálunk, ha szuperfoszfátot adunk, most szorjuk ki. Boronálás után, ha a föld egyenetlen, simítóval megjárátjuk, mert a répa földnek simának kell lennie. Ha a simítás után még rögök volnának és a földünk laza volna, hengerrel megjárátjuk, mert a répamag csak akkor kerül jó vetőágyba, ha a föld teljesen sima és nincsenek benne rögök és egy

tenyérnyi szélességben egészen apróra el van munkálva és ez a tenyérnyi vastagságú föld jól össze van nyomva, tehát nem laza. Ha a földet így elő tudjuk készíteni, elvethetjük a magot, ha géppel vetjük, a csoroszájakat 2—3 sullyal is meg lehet terhelni.

Katasztrális holdankint 10 kg. vetőmag szükséges, sor távolság 50 centiméter. Eke barázdába vetni nem szabad, mert ebben az esetben nagyon nehezen kel ki és a kezelés nagyon egyenetlen. Ha nincsen gépünk, akkor is elvethetjük 50 cm. sortávokra egészen könnyen. Egy gereblyébe két nagyobb fogat teszünk be egymástól 50 cm.-re. Ezt végig húzzuk a földön és a fog nyomába sarokkal, vagy kis kapával elültetjük a magot 2—4 centiméter mélyen. Ha szárazság van, mélyebben vetünk, az elültetett magot lábunkkal mindjárt meg is nyomjuk. Ha géppel vetünk és mag maradna fent a földön, könnyű magtakaró boronával ezt betakarjuk. Boronálás után könnyű hengerrel hengerezünk. Agyagos talajokon hengerezés után, ha esőt kapunk, a földünk megcserepedik annyira, hogy a kis répa csirák azt nem tudják áttörni, épen ezért a hengerre akasszunk rá egy tövis boronát, ez a talaj felszínén egy kis porréteget csinál, így nem tud megcserepedni és a föld nem szárad ki olyan gyorsan, mert a hengerezés a földet kiszárítja.

Vetési idő attól függ, hogy mikor tavaszodik. Ha a föld elég jól felmelegedett és a napok is már elég melegek, bátran elvethetjük, ez egyes vidékeken már március hó végén, másutt pedig április elején lehet vetni. Hideg földbe ne vessünk, mert úgy sem kel ki. Sokszor, ha nagyon korán vetjük, a mag még négy hétig sem kel ki. Ellenben ha a földünk már kellően felmelegedett és ekkor vetjük el, már két hétre kikel.

Szentannay Dénes
okl. gazda.

Dr. gróf Bethlen Györgyöt választották meg az Erdélyi Gazdasági Egyesület elnökévé. Virágvasárnapján tartotta az E. G. E. elnök-választó közgyűlését. Elnökké nagy lelkesedéssel dr. gr. Bethlen Györgyöt választották meg. A megürült alelnöki állást dr. gróf Bethlen Lászlóval töltötték be.

Tenyészállat kiállítás volt Temesváron. Szépen sikerült tenyészállat kiállítást rendeztek Temesváron. A kiállításon Bánát állattenyésztő gazdái arról tettek tanúságot, hogy az állattenyésztést értéke szerint becsülik és ezért fejlesztették is az utóbbi években. A kiállításon arany és ezüst érmeket osztottak ki a díjnyertes tenyésztők között. A te-

mesvári állatkiállítást terv szerint ezután minden évben meg akarják tartani azzal a céllal, hogy tenyészállatvásárrá lehessen fejleszteni.

Állatárak Szatmáron.

Hizott disznó 22—26 lej mindőség szerint vágó marha 7—9 lej, hizott ökör 14—15 lej, szopó borjú 13—15 lej élősúlyban kilónként.

IPARI ROVAT

Ötven százalékos adóelengedést kérnek a nagyváradi iparosok. A súlyos gazdasági viszonyok miatt az iparosság egész Románia területén válságos helyzetbe jutott. A kész munkára vásárló nincs s amit el is tud adni az iparos, alig van nyeresége rajta. Románia helytelen vámpolitikája miatt a nyers anyagok drágák és rosszak, a vásárló közönség pedig a mai pénznélküli világban olcsó, de jó portékát akar vásárolni.

A termelés és fogyasztás egyensúlya az iparban is teljesen megbomlott, ezt mindenki látja, csupán az állam nem akarja észrevenni! A most folyó adó-kivetések alkalmával az iparosok adóját sehol sem szállították le, sőt mindenfelé igyekeztek több adót kiróni az iparosokra, mint amennyi tavaly volt kivelve. Ez történt Nagyváradon is, ahol az adó-kivetés alkalmával egyáltalában nem vették figyelembe az iparosság megromlott pénzügyi helyzetét.

Nagyvárad iparossága ezért népes gyűlésen foglalkozott az iparosság adósérelmeivel. A gyűlésen elhatározták, hogy feliratban fogják kérni a pénzügyminisztertől az iparosok adójának felére való csökkentését. Ugyan-ebben a feliratban a forgalmi adó teljes előrlését kéri a váradi iparosok.

Jó volna, ha más helyen is követnék a váradi iparosok példáját.

Ipari bíróságot akarnak felállítani. Az iparügyi miniszteriumban törvényjavaslatot készítettek az ipari bíraskodás bevezetéséről. A javaslat szerint az ipari bíróság döntene a kisiparosok által indított perekben. A bíróság tagjai volnának: egy kis-

iparos, az adós megbízottja és egy törvényszéki bíró, mint elnök. A kisiparosok pereiben egy millió lej értékig ez a bíróság döntene. Az ezen felüli összegek perlése rendes bírói eljárás alá tartoznék.

A törvényjavaslat a kisiparosok által végzett munkák árának törvényes behajtását akarja leegyszerűsíteni és meggyorsítani. Célja az, hogy a kisiparos munkákba fektetett pénzét vitás esetekben is megkaphassa. A törvényjavaslatot az iparügyi miniszter rövidesen a parlament elé terjeszti.

Művelődési mozgalmak

MÜKEDVELŐK ORSZÁGOS SZERVEZETE. Az erdélyi magyar kultúra öntudatos jövőmentő egységes elgondolásából még mindig hiányzik egy fontos tényező: a műkedvelők... írta Nyíró József úr a Keleti Újság valamelyik múlt évi számában.

Hiányzik egy fontos tényező: a műkedvelők? Hogyan? Hisz a mi vidékünkön alig akad egy-egy község, hol ne ismerné fiatalságunk a szinpadot, a forró deszkát, mely pirosra festi az arcot s hevesebb lüktetésbe hozza az amugyis gyorsan lüktető vért. Hát a lapok közleményei nem emellett bizonyítanak?

En nyugodt lélekkel állapítom meg, hogy igenis vannak műkedvelők ott a nép között s itt-ott ki is csillog egy-egy tehetség, mint homokból a gyémánt szem. Tehát műkedvelők vannak ám, csak szervezete nincs kifejlödvé az együvé tartozandóság, nincs központi irányítás, csak kapkodás és tülekedés.

Egyik községben hibásan van megválasztva a darab neme, másikuál a kivihetőség esik bírálat alá, harmadiknál a zene számok vannak kieserélve, negyediknél az öltözet hagy kívánni valót.

Nagy hiba például az is, hogy a kiválasztott darabot drága pénzen kell lemásoltatni s ha az írója gyengébb, az olvasás tanu-

lással eltelik a tanulási idő jó nagy része a így kevés idő marad a betanulásra és begyakorlásra.

Ne panaszkodjunk sokat. Ez nem megy jól. Küzködünk, nyög-dölünk s végül belerestelkedünk.

Szerkesztő Úri Kedves Uram! Ujólág kérem, vegye kezébe ezt az ügyet is. Szervezze meg a Műkedvelők vagy Szinpártolók Országos Egyesületét, mert ha nem, rövid időn belül ugy járunk, mint a megvert juhnyáj s aztán üthetik bottal a nyomunkat, nem lesz megújodás.

A központi szervezet fentartásához szívesen meghozzuk áldozatunkat. Önnek pedig, Kedves Szerkesztő Uram, a leendő Országos szervezet, hálás köszönetet fog adni.

Szentmártoni Bálint.

Szerkesztő megjegyzése. Mi már tettünk kísérleteket a műkedvelői előadások kérdésének rendezésére, de azt tapasztaltuk, hogy végtelen nemzeti kárunkra ezen a téren sem jelentkezik az összetartás kellő mértéke. Mindezzel vannak terveink, amelyek az ügyet más úton fogják előbbre vinni.

PETRILLA-DEAKBANYAI KULTURÉLET. A sülyedésre ítelt magyar néptömeg kézfogására történt egyik bányatelepen, Petrillán, jelentős lépés, melyről az alábbiakban emlékezünk meg: 1927 őszén nevezett telep plébániájára ifju Kicsid Géza plébános került. Hia művelődést mozgó eszközök voltak, azokat rozsdalepetten találta. Ez a fáradságos pap előteremtette, felemelte a megsemmisült rocsokat.

Allami iskolába járó növendékek részére Szívgyárdát alkotott. Megteremtette az ifjusági vegyeskört, később a férfikört. — Utóbbiak az E. M. Dalosszövetség alapszabályai szerint működnek. A plébánia kis épülete így valóságos otthona lett Petrilla katolikusainak. — Hiszen szemet is szurt ez a sötét okvetlenkedőknek, amit gyalázkodó aknamunka, becsületsértő hírlapok közlemények követtek. Majd az egyesületek érvényesülése előlehetetlen akadályokat állítottak.

A legszebb felelet a további készülődés volt arra az időre, amikor a gáncsvetők maguk is meghajlanak az eredmény nagysága és a működés fontossága előtt. — Ezzel ez bekövetkezett, a híveit a szorgalmas szerető plébános egy kb. 20 személyes zenekart is összehozott. A zenekar tagjait minden ellenszolgáltatás nélkül a muzsika legelőkelőbb fogalmától — egyedül képezte. Ma már tehetséges színi-gárdával, valamint fejlődő könyvtárral rendelkeznek az említett egyesületek.

Ime, mit szül az önzetlen fajszeretet; mint ragyogtatja meg igazi arculatában királyi népünket még ott is, hol soha kiméletlenségében ezer tévcszeme forrta tagába morülhet.

Elismerésünk zászlaját lobogtatjuk a petrillaiak előtt, mellyel példaképpül szolgálhatnak a szomszédos községek egyesületi életében is.

Nádi.
SZINIELŐADÁS MAGYAR-LÁPOSON. A magyarlápósi Róm. Kath. Népszövetség" műkedvelői csoportja sikerült előadást rendezett farsang vasárnapján. Színre került a „Méltóságos csizmadia" c. humorral feltöltött vígjáték. A hőbortos csizmadia szerepében Beszenszky Antik alakítást végzett. A női szerepet Duna Iluska alakította tőle megszokott ügyességgel. Jók voltak Kovács Dani, Vajcs Ferenc, Dragomán Gusztó, Duna Rózi és Kinka Irma is.

De az öreg csizmadiamester aram is élethű volt, dicséret érte Bánya Jánosnak a mi ősi apaszínészünknek és Soó Sándornak, aki az inas szerepében sok tapsot kapott. Az előadást hajnalig tartó tánc követte. Az estély tiszta levegőt az ősz folyamán épült kulturház berendezésére fordították.

F.
GYERMEKELŐADÁS NAGY-ERENDEN. A nagyzeréndi Nőszövetség" a tanítói kar vezetése mellett, az iskolás gyermekek közreműködésével szép ünnepélyt rendezett. A „Telefon" c. első iskolai nap, „Vera és a kék ruhák" egyfelvonásos és „Arva kis karácsonya" című két felvonásos színdarabok kerültek elő. A felvonások között szavak és énekszámok töltötték ki

A minden tekintetben jól sikerült ünnepély kiemelkedő pontja volt Csósz Ferencné állami tanítónő által betanított „Telefon" c. darab előadása. Lelket emelők voltak Juhász Lajos ref. tanító iskolás leányainak kar- és szóló énekei. — A karácsonyfán levő tészták, cukrok és szeretet csomagok elkészítésének érdeme Juhász Lajosné uriaszonyt illeti. Az öltözetek előállítására, rendezése körül özv. Kopka Antalnén a szövetség pénztárnoknője buzgalkodott nagy sikerrel. Segítségére voltak Hevesi József és felesége volt helybeli tanítók, továbbá a szövetség több lelkes tagja. Adományok gyűjtésénél presbiterium kiküldöttei segítettek. — Az ünnepély végén a gyermekek között mintegy 250 drb. szeretet csomag osztatott ki; a pénz bevételből tisztán fennmaradó összeg pedig „Hősök emléke alap" címen takarékbba tétetett.

A vezetőség mindazoknak, akik az ünnepély rendezésében és annak erkölcsi és anyagi sikerén fáradoztak ez uton mond hálás köszönetet.

JUBILÁRIS ÜNNEPÉLY KÖVENDEN. Lélekemelő ünnepély volt a kövendi unitárius egyház kebelében. *Adámós* Gábor lelkes most töltötte be lelkész működésének 25-ik évfordulóját. Szerető hívei megragadták az alkalmat, hogy örömet és meglepetést szerezzenek nagybecsült lelképásztorunknak. A tiszteletére rendezett ünnepséget az iskolás gyermekek „A kíváncsi vadrózsa" című alkalmi színdarabja nyitotta meg, melyet Csek-méné Tóth Anna tanítónő tanított be. A főszereplő kis leányka rózsaszín székfücsököt adott az ünnepeltnek, köszöntő kíséretében. Az ifjuság nevében Pálfi Lőrinc mondott köszöntőt és nyújtott át piros székfücsököt az ünnepeltnek. A helybeli unitárius Nőszövetség jókívánatait Kiss Miklósné tolnácsolta, újabb székfücsököt adva szeretett lelképásztorunknak, mint a női lélek jelképét. Az egyház részéről Fazakas Ferenc gondnok mondott üdvözlő beszédet, átadva a hívek szerény, de tiszta szívből adott emléktárgyait, egy író-

készletet és ezüst cigarettatárcát. Ezt követte Balogh Dénes énekevezér által vezetett dalárda két énekszám, Gál Domokos baróti, Balogh Dénes énekevezér szolgatársi köszöntője. Az ünnepség a jubiláló lelkész magas-szárnyalású köszönő beszédével fejeződött be.

SZINIELŐADÁS IGAZFALVÁN. Nem mindennapi színelőadást tartottak az igazfalvi műkedvelők. Előadták költő papjuknak Nemes Elemérnek „Karácsonyi történetek" c. 3 felvonásos színművét. Az igazfalviak több mint 3 évtizedes multra visszatekintő műkedvelői gárdája nagy-szerű előadásban hozta ki a színdarab kimagasló jeleneteit. Minden szereplő tudásának és készültségének legjavát nyújtotta. Nagyobb szerepeikben Nagy István, Péntes János, Király József, Király Lajos, Antal Mátyás, Diriczi István, Gulyás István, Balogh Imre, Balogh János, K. Szabó István, Szőke Zsigmond, Szőke Gábor, Lovas Sándor, Király Vilmos, Marti Erzsébet, Péntes Jánosné, Király Lajosné, Király Józsefné, Nagy Ilonka, Gulyás Eszter, Király Juliska, Király Manci adtak kiváló alakítást. Nagy Irénke, Király Mária, Erdei Vilma, Csató Jolán, Marti Bözsi, Molnár Bözsi, Molnár Ilus, Nagy Etus és Varga Bözsi arattak megérdemelt sikert táncukkal és énekszámukkal. Megkapóan hatott a mű történelmi része a 34 kórhu ruhába öltöztetett szereplő csoportozataival. A ruhák megtervezésében, mint általában a mű betanításában nagy része volt a szerző feleségének, a nemrég európai híru énekművésznőnek. Vajha minél szélesebb körben elterjedne a vallás-erkölcsi és szociális hatásaiban szinte egyedülálló s magas művészi értéket képviselő színpadi mű.

Tüdőbeteg kérjenek ismertető füzetet az Oláh Károly plébános ur által feltalált kiváló hatású Antiptysin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszeréről. Díjmentesen küld az egyedül készítő *Osváth Gyógyszertár, Târgu-Mureş-Marosvásárhely.*

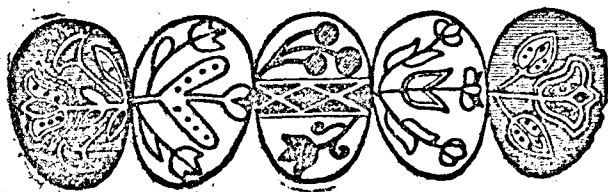
HUSVÉT

Fakadnak már a virágok,
Kiderül az ég,
Es a föld most készül ülni
Drága ünnepét.
Sziveinkben, mint a földön,
Ma öröm legyen,
Feltámadt az isten-ember
Győzedelmesen!

Aki tudja, mint töré fel
Sirját a dicső;
Aki látja, hogy a földön
Minden újra nő:
Gondoljon feltámadásra,
Mely örök leszen...
Feltámadt az isten-ember,
Győzedelmesen.

Reviczky Gyula.

Miért piros a husvéti tojás?

Abból az időből való ez a történet, amikor Jézus Krisztust keresztre feszítették. Ott állt a gött az ártatlan Üdvözítő a kereszten. Mellette ment egy szegény asszony. Kosarat vitt a kezében. A kosár tele volt tojással.

A szegény asszony megsajnálta a szenvedő Krisztust. Odament a kereszthez. Letette a kosarat. Azután letérdelt és esendően imádkozni kezdett. Abban a szempillantásban csöpp vér csöppent le a keresztről. Rácsöppent az egyik tojásra és pirosra festette azt. A szegény asszony nem vette észre, hogy mi történt. Nagyjátatosan imádkozott tovább a kereszttel szembe borulva. Az alatt peregettek, lecsöppentek a vércsöppek a keresztről.

Amikor a szegény asszony elvégzett az imádságát, kezébe vette a kosarat. Csak akkor észre vette, hogy minden tojás piros. Mindegyiket pirosra festette Krisztus szent vére.

Ennek emlékére festik pirosra ma is a husvéti tojást.

ÖNTÖZÉS.

Hiába szaladsz el,
Megtalállak mégis.
Szagos rózsavizzel
Meglöcsöllak én is.

Szagos vízzel áldás
Szálljon a fejedre!
Hol a piros tojás?
Hulljon a eszembe!

Szokni kell a mai világ dolgaihoz.

Irta: Gyallay Domokos.

Minapában elmondottam, hogy a malomfalvi székelyeket mennyire megréfálta az autóbusz. A megbénult vaklovat jobbrészint maguknak kellett elé s hátra taszigálniok, ahelyett, hogy uri kedvük szerint pályázhattak volna rajta.

Megesik az ilyesmi!

Hát amikor a régi világban a székelyek a megtöltött puskát furulyának nézték s próbaképen az egyik elől fujni kezdte s a másik hátul billegette?...

De én most időbb történt dolgokat akarok elmondani. Mégpedig olyanokat, amiknek igaz voltáról magam is tanuskodni tudok.

A háboru első felét a Kárpátokban töltöttük, a Latorca vize mellett.

Cudarul ment akkor a katonának! A kenyeret kanállal ettük és a fagyos konzervet bajonettel piszkáltuk ki a tokjából.

Hát a szegény lovak mit szenvedtek! Utóvégiül a kergőt rágták le a fákról éhkinjukban.

Bizony, nagyon megörültünk, mikor hírvettük, hogy németországi csapatok jönnek segítségünkre. Vagy fölváltanak minket, vagy együttes erővel tovább nyomjuk az oroszokat s élhetőbb vidékre kerülünk.

A németekről szóló hír mindinkább megbizonyosodott. Itt is, ott is a front mögött csúszapokás német katonák tüneztek föl. Munkácson lesz főparancsnokságuk, odahordják a vonatok a sok német ágyut és egyéb fölszerelést. Naponként hozták a jó híreket azok, akik Munkácson megfordultak.

Ekkoriban történt, hogy Varga főhadnagnak, aki ezredünk lovainak főgondviselője volt, fülébe jutott, hogy kint a hegyek között, eldugott völgykatlanban, egy boglya

széna lappang a hó alatt. No, ezt mindenképen meg kell szerezni, jelentette ki a főhadnagy. Nem könnyü dolog, mert ménkü rossz ut vezet odáig a meredek oldalokon és erdei csapásokon át.

A tizenhetedik honvédezred síkföldi emberekből állott, azok gyalog is alig tudják a hegyeket járni, hogy lehessen őket lóval és szánnal elindítani?

Szerencsére volt jónéhány székely is az ezredben. Ezek felörlődött nyolevankettes közös és huszonnégyes honvéd zászlóaljkból csapódtak az ezredhez. Varga főhadnagy ezekhez a „hegyi“ népekhez folyamodott a széna elhozatala ügyében.

Balázs Laji vezetése alatt elindított egy kétlovas szánat négy emberrel. A parancs úgy szólt, hogy közelítsék meg a boglyát s rakjanak föl belőle annyit, amennyit az ut állása megenged. Vigan vágtak neki a meredeknek Lajién, szokva voltak az ilyesmihez Csik- és Gyergyószék hegyein. Délre már havasi szénáfognak enni az ezred lovai!

Azonban alig telt bele egy óra, hát csak beszalad a szán üresen, illetőleg a négy emberrel, a barak elé.

— Hol a széna? — förmed Lajiénkra a főhadnagy.

— Nem tudtunk addég jutni! — vallotta be Laji.

— Olyan nehéz helyen van?

— Nem az a baj, hanem az, hogy nagy veszedelemben estünk. Alássan jelentem, hogy mi mit láttunk? Dejszen, felejtettük a szénát!

— Mit láttatok?

— Sárkánymadarat! — lehelt nagyot Laji.

A főhadnagy nagy szeméret meresztette. Megbolondult ez az ember? Kérdően nézett a

társakra, de ezek is sáppadozva bölingtattak, hogy bizony a sárkánymadarról szóló hír színvalóság. Egymásután adogatták ki:

— Egy darabig ott csárrogott a fejünk fölött a ködben! — mondotta Madarász Péter.

— Azt is láttuk, hogy a kősziklán szállott le a boglya tájékán. Ott lehet a fészke a barlangban! — toldotta meg Vaska Mihály.

— Még a lovakat is fölfalta volna, nem hajthattunk a torkába! — akart becsületet szerezni a gondos eljárással Simó András.

A főhadnagyot a guta környékezte.

— Mit hazudoztok? — kiáltott a megriadt emberekre. — Sárkánymadarat látni? Ostobák, hogy mertek ilyen bolond mesével előállani?

A lármára sokan odagyültek. Ezek között volt Bajkó Ferenc tizedes is, aki szintén gyermekői születés volt. Mindjárt pártjára kelt a hegyi népek.

— Főhadnagy ur, alásan jelentem, ezek bizonyosan a német repülőgépet látták! — mondotta. — A gép az imént haladt el az erdő fölött.

Vallatás... csakugyan az történt, amit Bajkó tizedes mondott. A német repülőgép azon a napon tette első földterítő útját Munkácsról az orosz frontra. A hegyi népek sohasem láttak ilyesmit — ha hallottak efféléről, alkalmasint bolondításnak vették — csoda-e, ha megzándorodtak tőle?

Na, aztán eleget dörzsölték orrunk alá, nekünk székelyeknek, a Balázs Lajiék sárkánymadarát. Nyeltünk elég bosszantást a hegyi népek megfutása miatt.

De következett ebből egyéb megesufoldás is, halljunk csak szót!

Tavasza kibontakoztunk a Kárpátok rengetegéből és előre rohantunk Galicia hepehupás földjére.

A sok viszontagság, persze, nagyon megtépázta az ezredet. A főparancsnokság úgy intézkedett, hogy pihenőre és pótlásokra egyideig Stanislau városába vonuljunk.

Óriási forgalom volt akkor Stanislau utcáin, jöttek-mentek, száguldoztak a teher- és személy-autók. Katonákat is mindegyre elgázoltak, persze, szegények a fronton más veszedelmek ellen szokták meg a vigyázást.

Minket, tizenheteseket, a külvárosba szállásoltak be. A sárkánymadaras cimborák az új beosztás szerint az én parancsnokságom alá kerültek.

Az első napon magam elé rendeltem és figyelmeztettem őket azokra a veszedelmekre, amelyek az utcán a járókelőkre leselkednek. Vigyázzanak járásukra-kelésükre, nehogy valami bolond autó kereke alá kerüljenek. Ha látják, hogy valami efféle alkalmatlóság közeledik feléjük, jóidején ugorjanak félre s egymást is figyelmeztessék! Nem akarnám, hogy valami ügyetlenséggel megint csufúságot hozzanak a székely nemzet fejére.

Jónéven vették az intelmeket és ígérték, hogy nem ámbolyognak sokat az utcákon s ha mégis úgy mutatja az alkalom, elugranak a rohanó motorok elől.

Pár nap múlva a hegyiek Balázs Laji vezetése alatt kihallgatásra jelentkeztek nálam. Kimaradási engedélyt kértek este tíz óráig.

— Aztán mit akartok? — kérdeztem Lajit.

— Valami csudát akarunk megnézni. Ugy-e, hé, szóljatok! — pillantott Laji a cimborákra.

— Miféle csudát?

— Madarász Péter tudja, mert ő látott már affélét Brassóban.

— Mi a csudát láttál, Péter?

— Mozit! — vigyorodott el Madarász. — Mondtam nekik, hogy milyen szép látványok folynak a moziban, hát nekik is kedvük szótlyant rája.

Jól van, helyes igyekezet! gondoltam magamban. Hadd nyiljék a szemük, hadd művelődjenek. Szívesen megadtam a kimaradási engedélyt.

De mégsem volt teljes nyugtom. Hogyan fognak ezek az éjszaka hazabotorkálni a belvárosból a külvárosba? Éjszaka is nagy forgalom van egyes utcákon, elelegyednek valamerre vagy egyéb baj éri őket.

Hívtam Bajkó tizedest és parancsot adtam neki, hogy Lajiékát vezesse el a moziba, váltsa meg jegyüket, vigyázzon rájuk, nehogy az autók alá kerüljenek. S előadás után kalauzolja haza őket. Én bizonyosan ébren leszek, mikor hazaérkeznek, jöjjön be és jelentse, mivel jártak, hogy mulattak.

Bajkó tizedes megborotválkozott, kimosdatta, aztán szépkatonásan elvezette a hegyieket. Azzal a gondolattal néztem utánuk, hogy gondosan eligazítottam dolgukat.

Az engedély tehát tíz óráig szólt. De kileno sem volt még, amikor Bajkó tizedes nagylelkendezéssel csak beszalad szobámba.

— Nagy baj történt, főhadnagy ur! A hegyiek nagy marhaságot csináltak! — ujjongta.

— Mit csináltak már megint?

A tizedes elősorolta a történeteket. Hogyan mentek el a mozihoz, hogyan váltott jegyet Lajciónak a legolcsóbb helyre (mert az volt a kívánság!). A legolcsóbb jegy, persze, a legelső sorra szólott, oda telepedtek a hegyiek. Ő mint tizedes néhány sorral hátrább ült, drágább helyre, Madarász Péter, mint a mozi elgáiban jártas ember, szintén hátrább telepedett meg.

Időrátelevelével elsötétedik a terem és megkezdődik a komédia a vásznon, éppen a Lajciónak elötte. Változnak a látványok, városi parkok tűnnek fel, hajók a tengeren, majd egy nagy erdő és az erdő szélén az út mellett szép kastély. Mind szép, de egyszer csak az erdő közül hirtelen egy autó s jó vágatást előre az uton.

Balázs Laji sem veszi tréfára a dolgot, rádiót a cimborákra:

— Ugorjatok, mert leült a motor!

Nagy dörömbölés támadt az első sorban, a hegyiek felugráltak s megindultak hátrafelé. De volt a baj, hogy sötét volt, Lajciónak nem tártak egérutat, hanem székeken, padokon ártettek hátrafelé és lélekveszítve ordítottak:

— Félre, félre, mert jön a motor!

A civil közönség nem érette meg a magyarót, azon ijedtek meg az emberek, hogy talán támadt odaelé: fölugráltak, a kijáratokhoz rohantak, nagy kavarodás, verekedés támadt, ebből Lajciónak ugyancsak kivették a részüket.

— Csak nem esett emberhalál? — kérdezték ijedten a tizedestől.

— Tán az Isten megörzött! — fohászkoztak a tizedes. — De elég baj, hogy a mozitól telefonáltak a városparancsnokságra: küldjék az őrszolgát, valami zavargó katonák elfogása. Nagy félelem között, a mellékutcákon szaladtam haza Lajciónakkal. Vajjon nem maradnak nyomunkra? Mit csináljunk?

— Bujjanak be szállásukra s ne mutogassanak magukat! S főként pedig hallgassanak erőt a dolgról, ne pirítsák meg újra a székearcát! — adtam ki a parancsot Bajkó utca künt buslakodó hegyieknek.

Hát volt is hallgatás! A hegyiek, mint vaszomorú különítmény, nem mertek tömegesen mozogni a külvárosból s láthatólag nem megörültek, mikor pihenő időnk lejártát látat fordítottunk a városnak.

A PACSIRTA.

„Gyer ide, szállj ide,
Te dalos pacsirta!
Nézd csak, nézd, milyen szép
Aranyos kalitka!
Jobb lesz itt, ha mondom,
Mint kicsi fészkekben,
Ugy élsz majd, éldegélsz:
Kiskirály se szebben.

Minden amit kívánsz,
Teljesül egyszerre,
Szép ezüst vályuból
Thatol kedvedre.

Nem csinálsz egyebet,
Te dalos madárka,
Csak dalolsz énnekem,
Ennyi lesz az áral!”

„Köszönöm jó fiu,
Nem kérek belőle!
Jobb nekem szegényen
A szabad mezőbe!
Nem fényes a fészkekem,
Mint az a kalitka,
Boldogabb a rögben
Mégis a pacsirta.

Fölszállok a porból
Lebegő szárnyamon,
Hirdetem a tavaszt
Szívemből, szabadon.
Dalom nem eladó,
Imádság az nékem:
Szabadságdalommal
Az Istent dicsérem!”

Pósa Lajos.

A jó Isten és a virágok.

A virágok elmentek a jó Istenhez nevet kérni.

Az Isten minden virágnak adott nevet.

Szépen megköszönték a virágok a nevüket és nagy örömmel siettek haza. Csak egy kis kékszemű virág nem ment, hanem ott sirógált a sarokban keservesen.

Megkérdezte a jó Isten:

— Miért sirsz kis virág?

— Hogyne sirnék, hogyne rinék — felelt a kis virág — mikor elfelejtettem a nevemet.

— Ne sirj tovább, töröld le a könnyeidet kis ne felejts! — mondta neki a jó Isten. Így jutott a kis kékszemű virág a nevéhez.

Apróságok * Adomák

Szegény verebek!

Angliában nagyon elszaporodtak a verebek s rengeteg kárt okoznak a gazdáknak és kerteszeknek. Ezért erőteljes mozgalom indult Angliában a verebek kiirtására. Elsősorban arra biztatnak mindenkit, hogy a veréb pecsenye kitűnő eledel lévén, be kell sorolni a rendes ételek közé. Egyik angol egyetem pályadíjat tűzött ki a legizletesebb verébpástétom és más veréb-ételek készítésének jutalmazására. A beérkezett több mint 390 pályaművet szakácsbizottság fogja egy előkelő londoni vendéglőben elbírálni.

Miért sirt a keleti ember?

Az egyszeri keleti ember, aki nagyon boldog volt, leült sírni. Mikor kérdezték tőle, hogy miért búsul, ezt mondta:

— Hogyne lennék kétségbeesvel Feleségem a legjobb aszszony, gyermekeim szépek, okosak, egészségesek. Marháimat jó áron eladtam, még egy fazék aranypénzt is leltem egy fa tövében... Ennyi jó után csak rosszabb következhetik.

Nálunk ma fordítva áll. Mi azt mondjuk: oly sok rossz ért bennünket, hogy bizton várhatjuk a boldogulást, s a jobb jövőt.

Emberek találkozása.

Megható eset játszódott le közelebről egyik svájci üdülő helyen. Valami verseny zajlott le és az első díjat egy Zahn nevű német úr nyerte meg. Amikor a díjat átadták Zahnnak, előlépett egy francia úr és a következőket mondotta:

— A háborúban repülőtiszt voltam és egy alkalommal, amikor a német állások mögött felderítő szolgálatot végeztem, egy német repülő üldözőbe vettem és

gépfegyvertüzével úgy megsértette a gépemet, hogy kénytelen voltam a német vonal mögött leszállani. A gépem tönkrement, de én szerencsésen sértetlen maradtam. Csakhamar legyőzöm, a német pilóta is mellettem temetett, akihez így szóltam:

— Az ön foglya vagyok. Ez rendben van. Háború, az háború. De az édesanyám nem fogja megtudni, hogy mi lett velem...

Kicsit el is pirultam, mert a német tiszt megkérdezte:

— Hány éves Ön?

— Tizenkilenc.

Erre így szólt:

— Azonnal írjon egy levelet az édesanyjának és írja meg, hogy fogságba esett, de sértetlenül. Azután beül velem az én gépembe és elviszem a francia vonal mögé, ahol a levelet ledobja.

Igy is történt. Legyőzött és győztes beültek a német gépbe és a levél eljutott rendeltetési helyére. Persze nem ment ez könnyen, mert a francia repülők ádáz tűz alá vették a vonaluk mögé merészkedett német repülőgépet, de szerencsére sértetlenül érkeztek vissza német területre, a fogságba.

— A francia repülőtsiszt én voltam, — jelentette ki, — a német tiszt pedig ez az úr!

És rámutatott Zahnrá.

Ebből az a tanulság, hogy az emberek szíve a háborúban is megmutatkozott. Kár, hogy az írók csak a borzalmakat festik, de a nemes megnyilatkozásokat elhallgatják.

Tanácsad

Azon előfizetőink részéről bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatban készségesen megadjuk a tanácsot. Tekintettel arra, hogy a tanácsadók fizetnünk kell, felkérjük a beküldött levelekhez mellékelni a levél költségeit, mert ennek fedezhetjük. Ha a választásban kívánják, ezenfelül a levél portódíj is beküldendő, azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatoljuk.

C. B. Torda. Az Ön által kártételt nem „vizi pocok” hanem „vizi pocok” ok cickány másféle állat. A vesén nevezi a pocokfélek kánynak. A cickányt a hosszú, hegyes orrjáról lehet ismerni, amely orrmányon kívül van nyújtva, pocoknak tompa az orrnyílás, nyílás meg nagyon hosszú, cickány buzgó rovar, azért hasznos, míg a pocok a rágóállatok közé való, az erőkortáji köréhez tartozó vényi részeket rág meg, pant károkat okoz. Ezen kétféle életmódjának különben a fogazatuk is egészen alkotásu. Hogy a vizi fiatal gyümölcsfák gyökérkérgét leráolja, az gyakori. Viz közelében gyakori, hogy a vizi pocok a fiatal gyümölcsfákat teljesen elpusztítja. Ezen kívül a veteményes és burgonyatáblákban nagy kárt. Legkedveltebb dele pedig a murek, olykor hogy azt csalétkül használják fel, amikor a pocok meg akarja fogni.

A vizi pocok irtása nem könnyű, mert ellene nincs eljárás, amelyekkel a cickányok irtani lehet, csak szemben hatástalan. A vizi pocokot leginkább erre a célra szerkesztett eszközökkel lehet megfogni, az u. n. Zürner-féle csalétket, amelyet mellékeltem.

Pásztortűz

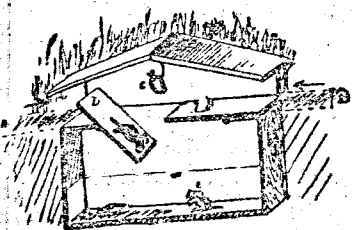
Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop
(v. Brassai-utca) 5 sz.

ban bemutatunk. Ez a készülék alsó részében bádoggal kiállított ládikóból áll, amelynek tetejét két lebillenő kis (rajzunkon D betűvel jelölt) deszka képezi. Amint a pocok (vagy egér) a deszkácskák egyikére rálép, a másik deszka lebillen, minek folytán a pocok beleesik a ládikóba (amint a képünkön látható), a pocok onnan nem tud kijutni, míg a fogódeszka magától visszabil-

Vizipocok-fogó készülék.

En. Ez a csapókészülék tehát magától működik. A ládikónak még tetőszerű fedele van, amelyet külön le lehet szedni és újra rá lehet helyezni. A tető orralát a C-vel megjelölt helyen egy kis horog van, amelyre a csapódeszkát odaerősítjük. A pocokfogás céljából egy darab murót erősítünk a horogra. A pocokfogás céljából a csapókészülék a földbe kell süllyeszteni, hogy egészen a lebillenő deszkáig benn legyen a földben. Képünkön a AB-vel jelöltük meg az irányt. A pocokfogó tetejét célszerű szalmával, szénával vagy rőzsével letakarni, mert a pocokfélék szeretnek a szalmánálatt bujkálni. Hetenként egyszer elhnyitjuk a fogókészüléket, hogy benne összegyűlt pocokkat és egereket fogóval kiszedhessük és pusztíthassuk. Igen sűrűn nem célszerű a fogókészülékhez nyulni, mert emberszagot kap és óvatosságra inti a pocokkat és egereket.

A pocokfogásnak más módját tudom ajánlani, mint a fentebb, amely nagyon sok vidéken egyszerűen bevált. Próbálták a pocokkat mérgezett murekkal is elcsalni, amiket a pocok földalatti üregeibe helyeztek el, de ez a módszer nem olyan sikeres, mint a fentebb bemutatott készülékkel való fogás.

Dr. Páter Béla.

A „MAGYAR NÉP” kiadásában a következő hasznos és szórakoztató könyvek jelentek meg:

1. sz.	Dr. Rajka László: Szaváló könyv	— — — —	L. 18
2. sz.	Dr. György Lajos: Históriai könyveske	— — — —	L. 18
3. sz.	Dr. Csúry B.: Magyar lakodalom (vőfélykönyv)	— — — —	L. 18
4-5. sz.	Abonyi-Rass: A betyár kendője	— — — —	(kifogyott)
6. sz.	Egy mérnök: A földmérés kis könyve	— — — —	L. 18
7. sz.	Dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből	— — — —	L. 18
8-9. sz.	Benedek Elek: Magyarok története	— — — —	L. 30
10-11. sz.	Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala	— — — —	L. 30
12-13. sz.	Dr. Kántor Lajos: Műkedvelők színműtára	— — — —	L. 30
14. sz.	Dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége	— — — —	L. 18
15. sz.	Maksay V.: Műsor falusi műkedvelők számára	— — — —	L. 18
16. sz.	Lampérth Géza: Egy hold föld. Elbeszélések	— — — —	L. 18
17. sz.	Nagy Péter: Három egyfelvonásos színmű	— — — —	L. 18
18. sz.	Benedek Elek: Erdélyi regék és népmondák	— — — —	L. 20
19. sz.	Voinovich Bartóky: Szivárvány, Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos	— — — —	L. 18
20. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. Első rész. Talajművelés és trágyázás	— — — —	L. 18
21. sz.	Nemes Elemér: Daloskönyv	— — — —	L. 25
22-23. sz.	Vásárhelyi János: Egymás között	— — — —	L. 30
24. sz.	Sebesi S.: Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák	— — — —	L. 20
25. sz.	Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár és más elbeszélések	— — — —	L. 18
26-27. sz.	Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk	— — — —	L. 30
28. sz.	Kiss Menyhért: Maroszséki atyafiak	— — — —	L. 18
29. sz.	Jakab Ödön: Versek	— — — —	L. 20
30. sz.	Kovács Dezsőné: Petőfi Sándor és szülei	— — — —	L. 18
31. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató, II. r. Növénytermelés	— — — —	L. 20
32-33. sz.	Dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története	— — — —	L. 30
34-35. sz.	Vásárhelyi János: Az életből az életnek	— — — —	L. 30
36. sz.	Finta Zoltán: Janesi és Juliska	— — — —	L. 20
37-38. sz.	Dr. Szász: Tanácsadó gyümölcstermelők számára	— — — —	L. 30
39. sz.	Szondy György: Állatok, virágok	— — — —	L. 20
40. sz.	Gyallay Domokos: Második szaválókönyv	— — — —	L. 18
41. sz.	Dr. Balogh Arthur: A kisebbségek védelme	— — — —	L. 18
42. sz.	Dr. Roska Márton: Néprajzi feladatok Erdélyben	— — — —	L. 18
43. sz.	Szentimrei Jenő: Halhatatlan mesék	— — — —	L. 25
44. sz.	Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek	— — — —	L. 18

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatala útján.

Cz. Gy. J. A községi koresmát bérlet után épüget talanul rótták meg pótadóval, bérlet után épüget talanul rótták meg pótadóval, közterhek viselésére kötelezett, mint bármely más közterhek viselésére kötelezett községi lakos, mivel a koresmai bérlet is, mint kereseti forrás és jövedelmi alany megadóztatás, illetve pótadó kivételének alapjául szolgáló adóalany. A közigazgatási törvény 435-ik szakaszát módosító törvény VII-ik szakasza, valamint a 432-ik szakaszt módosító törvény VI-ik szakasza értelmében a községek jogosultak hozzájárulási díjakat (pótadót) kivetni, hogy költségvetési szükségleteiket fedezhessék. Amennyiben Önt jog-

talannal rótták meg pótadóval, a községnek ez irányú határozatát — annak a felettes hatóság által történt jóváhagyása és közzététele előtt, de még a határozat végrehajtása esetén is — a közigazgatási törvény 341-ik szakasza értelmében — a vármegyei állandó választmányhoz, ennek határozata pedig a helyi revíziós bizottsághoz felelbezhetheti.

S. I. Margita. A kaptant szokták használni kotló-helyettesnek. Az eljárás a következő: A kikelt csirkékre este lerészegített kaptant ültetnek óvatosan, hogy a csirkéket meg ne nyomja. — A szárnyait felemelve csirkéket

raknak azok alá és reggelig a kappant nem zavarják. Reggel a kappan kótyogással vezetni kezdi a csirkéket és kitarat mellettük hosszú ideig. A kappan lerészegítését pálinkás kenyérral célszerű végezni. Ha az eljárás nem sikerül, más kappannal kell megpróbálni.

Nimród, Petrozsény. A Flitt nagyon drága szer volna gyümölcsfák permetezésére. Használja levéltetvek ellen a lapunkban hirdetett „Libex” nevű szert, gyártja a „Chinoín” gyár, olvassa el lapunk erre vonatkozó hirdetését.

Másik kérdésére tanácsadó rovatunkban röviden nehéz válaszolni. Rendelje meg a *Magyar Nép* könyvsorozatában megjelent „Tanácsadó gyümölcsstermelők számára” című könyvet, ára 30 lej és a portó. Abban kérdésére bővebb felvilágosítást talál.

K. F. Ótelek. Ha egyedül fia özvegy édesanyjának, joga van a katonai felmentéshez. Közöltük a *Magyar Nép*-ben, hogy a jegyzőknek miniszteri rendelet alapján díjmentesen kell ilyen ügyekben felvilágosítással szolgálniok. Forduljon tehát illetékes jegyzőjéhez. Másik kérdésére közelebről megadjuk a választ.

G. S. A. Jogtanácsosunk a nyugdíj kérdésében levélben fog Önöknek válaszolni.

A. K. Amint már írtuk, a ki-sajátítási eljárás sok körülménnyel jár, tehát ha most akarják felvételni magukat az igényjogosultak közé, lehet, hogy sikerrel jár kérésük. A ki-sajátítási eljárás törvényileg nincsen befejezve. Adjanak be kérést a járási bizottsághoz és kérésüket személyesen is indokolják meg.

T. M. Aurélháza. Hogy méhcsaládjai elpusztultak, dacára annak, hogy még volt a kaptárban mézkészlet, azt így látatlanban bajos megmondani. Lehetséges, hogy a költésrohadás uralkodik a méhesében, ami a legveszedelmesebb betegsége a méheknek, mert igen ragályos. Ilyen esetben a kaptár belsejében jellemző és kellemetlen bűz uralkodik. Vérhas is fordulhatott ott elő. Ezeknek a betegségeknek rendszeren látható nyoma szokott lenni a kaptár belső falain és az ilyen kast, köpüt vagy kaptárt legjobban elvetni. De lehetséges, hogy méhcsaládjai az anyatlanság folytán pusztultak el. Ebben az esetben kár a kast vagy kaptárt feláldozni. **P. B.**

Siessetek az új előtizedes jelentésével, mert ha ez hó 1-ig megtörténik, könnyen megnyerhetitek a 3000 sorsolási nyeremény valamelyiket.

S. Gy. Állami nyugdíjat élvezhet olyan egyén, aki fizetési jelleggel bíró jogsága van a községtől vagy gyétől.

G. J. Nyugodtan vásárolhat földet, mivel semmi körülmény között sem részesülhet az elbánásban, mint az idevalóságunkban.

F. L. Belföldön nincs gépgyár, mely harisnyakötőgépet gyárt, a külföldi pedig nagyon körülményes, de jobb megoldást ajánlunk akkor, amikor felhívjuk a figyelmet arra, hogy a nagyobb városokban számtalan eladó harisnyakötőgép van, amit kölcsönön meg lehet venni. Forduljon tehát, tegyen, mondja kolozsvári, vagy brassói, vagy legtemesvári újságba a hirdetését a az eladó biztosan megkezdni fog. Megpróbálhat próbihirdetést lapunkban is.

K. L. A kért értékek nem sorsjegyek, hanem papírok, tehát biztonságos az állam felelős.

Sz. A. A kért címek megkérdezték, mert téves helyeken megtagadták a felvilágosítást. Tekintettel arra, hogy mint „milliomosokat” kért címek tulajdonosai, akik velek ezrével árasztják a hírt, nem vallott, de elképzelt, hogy kár nem látjuk célravezetőt. Ennél fogva Romániában kísérletezzék; a követésük minden esetben meg fogják adni a választ. Ha azonban az újság Allamokban van, forduljon hozzá, onnan értesítést fog kapni, minden amerikai ember ismeri a kért címeket. Az angol fordítás 100 lejből álló oldalanként.

Az araszolók lekopasztották tavaly a gyümölcsfákat!

Most, rügyfakadás és virágzás között permetezzen! Arzola (arzénmég) elpusztítja az araszolót. 100 l. vízbe 1/2 kg. gálic, 1/2 kg. méz, 1/4 kg. Arzola.

Ne mulassza el ezt a permetezést.

Kár takarékoskodni. Ráfizet.

Kérjen felvilágosítást, rendeljen anyagot!

Kívánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekezőszereket. — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a „Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképvislet:

Frederic Spodheim és Társa București II.

Bulev. Elisabeta 55.

Szerkesztői üzenetek

Közljük azon előfizetőinkkel, akik nagy hátralékban vannak, hogy részükre egy újabb felszólítást, valamint egy kitöltött postautalványt mellékelünk a lapba. Ezen felszólításban a hátralékuk van feltüntetve 1931 július 1-ig. A postautalvány is azért van így kiállítva, mert eddig adunk haladékot a tartozások kiegyenlítésére s ha legkésőbb július 1-ig nem küldik be az általunk említett összeget, a további lapküldést részükre beszüntetjük. Azért adunk még most is három hónapi időt a fizetésre, hogy alkalmuk s idejük legyen a hátralékosoknak a fizetésre. Ezuttal is felszólítunk minden hátrlékost, hogy ne feledkezzenek meg lapunkról s igyekezzenek tartozásukat rendezni, mert mi is csak úgy tudjuk magunkat fenntartani, ha ebben előfizetőink az előfizetési díjak bekvüldésével segítségünkre vannak. A felszólítólapot s postautalványt megyék szerint küldjük szét s pár hét alatt minden hátrlékos meg fogja kapni.

Még tart a naptár készletünk s azon előfizetőinknek, akik hátralékukat rövidesen beküldik, a naptárt elküldjük.

T. I. Nagyvárad, F. D. Tancs, G. Gy. Ozsdola, D. M. Magyaró, ifj. T. J. Majláthfalva, D. J. Andrásfalva, K. F. Mezőkőbölkut, Sz. K. Kálnok, I. G. Mezőbánd, B. M.-né Gyorok.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

„Szomorú nyár.” Szíveskedjék a pontos címét közölni, mert a választ levélben fogjuk megadni.

**Ha valahonnan
árut rendel, kérjük a lapunkban
olvasott hirdetésre hivatkozni!**

G. A. Kraszna. A választ a 12. sz. lapunkban G. A. név alatt megadtuk.

Olthéviz. Nevét nem közölte. „Csillogj drágakő” oimü versét esetleg közölni fogjuk.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. B. L. Imecsfalva 175, H. A. Csikszentmárton 163, L. B. Barcaufalu 170, B. J. Futásfalva 175, B. M. Csernátfalu 170, F. K. Székelyföldvár 175, J. I. Csomortán 170, K. J. Kilyénfalva 170, Gy. F. P. Lövéte 175, V. S. Szamosdob 88 (r. 1930 dec. 31-ig), U. I. Bodófalva 175, S. S. Börvény 155 (r. 1930 dec. 31-ig), M. E. Futásfalva 170 lej.

Apróhirdetések

Eladó fajtszta, törzskönyvezett Rhode Island, Red, Leghorn, Chaki Campbell és indiai futó tenyésztőjás. 1 darab 15 lej. Ugyanezen fajtból eladó tenyésztőzsek. Tácsy baromfitelep Tárgul-Láposului-Magyarlápos, jud. Somes.

Eladó 1 drb. MAV gyártmányú 930 mm-es keveset használt kifogástalan állapotban levő golyóscsapágyas eséplőgép MAV benzomotorral, vagy Hanomag traktorral, igen kedvező feltételek mellett. Cim: „Industria-Economia” rt. Timișoara-Temesvár.

Szölkézelői, erdészi, ispani állást keres azonnalra 21 évi gyakorlattal, kitűnő referenciákkal, kiscsaládu gazdtisztt, K. B. Cluj-Kolozsvár, Csertörb-utca 33.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virág magvak
here magvak
takarmányrépa magvak
legmegbízhatóbb minőségben

szőlő, gyümölcs és állatvédelmi anyagok, mindennemű gazdasági cikkek

MEZŐGAZDÁK

Kereskedelmi Részv.-Társ.

Alapítalott 1900. évben **ARAD** Alapítalott az 1901. évben

Árjegyzék kívánatra ingyen!

HARMONIUMOK

nagy választékban, művészi kivitelben már 10.000 lejtől kaphatók. — Németország legnagyobb és legjobb harmóniumgyárának képviselője

SIMON LÁSZLÓ

orgonakészítőnél

aki orgonakészítést, javítását és homlokzat sipok készítését jutányos áron vállalja.

Cim: Simon László Cluj-Kolozsvár, Str. Brătianu (volt Király-utca) 24.

Biró Vencel:

KESERŰ SERBET

Ára 80— Leu.

Új történelmi regény a török-hódoltság korából. A kiváló történettudós ezuttal izgalmas meseszövés keretében tárja elénk a kor történetét.

A pénz előre beküldése ellenében portómentesen küldi a

MINERVA KÖNYVKERESKEDÉS

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
Deák Ferenc-u. 1. sz.

Figyelem!

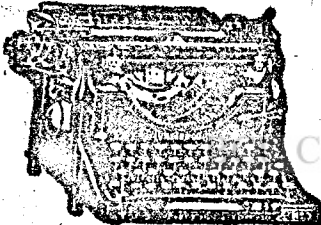
Minden szőlőbirtokos, kinek ezidei árjegyzékemet már kiküldöttem s ugy az ezeketáni kérék, kik a „Magyar Nép”-re hivatkozva küldik be megrendeléseiket, az árjegyzékem árából 20% árkedvezményt kapnak. — Küldje be tehát mielőbb megrendelését míg a készlet ki nem fogy, akik igénybe akarják venni ezen kedvezményt. — Kérjék mielőbb szőlőoltványról szóló értesítőmet, melyet ingyen és bérmentve küld meg

Hajdu István

értesítéki puritán szőlőgazdasága és szőlőoltvány telepe
Diosig—Bihardtőszeg, jud. Bihar.

Irógépek

Smith Premier Nr. 60. Remington. Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekek-ből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

KÖRMENDY MIHALY

Cluj-Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9-51. — Telefon 9-51!

Gazdák Takarékpénztára Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 38 (Ref. Theol.)
Telefon 119 sz.

Takarék befuteket a leg-
előnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyösit.

**AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD — NAGYENYED**

Szőlőoltványok,
alanyvesszők, gyümölcsfák,
diszfák, rózsák stb. legjobb
beszerzési forrása.

Árjegyzék kívánatra ingyen!

Cserepet, földgázzal égetett,

fagyállót, tartóst

»Terrasit» nemes vakolatot, templomok vakolásához, mely színtartó, viharálló, javítást nem igényel. Cementlapot izléses kivitelben, különböző színben és motívummal előnyösen szállít a

HERCULES S. A.

Dicsőánmártin-Dicsőszentmártin.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. az.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Alud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fióktintézete. —

Sajat tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Czetnai Eszter:**CUKRÁSZAT
ÉS HIDEG BÜFFÉ**

II. bővített és javított kiadás
ára 140—Lei.

A könyv új kiadásában nemcsak a csinos, izléses tálalást tanítja meg föltételesen, de a takarékos és kiadás főzésre, még a vendéglátásnál is. Ebből a szempontból is hézagpótló munka, mely minden háztartásnak nélkülözhetetlen. A könyv nemcsak külföldi tanítási módszere, pontos utbaigazításai, legmodernebb receptjei, de olcsósága miatt is nagy kedveltségnek örvend.

Főbizománnyos a**MINERVA könyvkereskedés**

Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria - Deák F.-u. 1.

**Előnyös fajbaromfi és gyümölcsoltvány ajánlatok
Sándor Béla ajtoni gazdaságából:**

Fajbaromfi **Vörös Izlandi** (Rhode Izland red), fehér **Leghorn** fajtojas darabja 15 lej. Lapunk után történt megrendeléseknél leg-
alább 60 drb.-nál (egy doboz) egy tojás 10 lej. — **Khaki Campbell** kacsá kellett tojás drb.-ként 20 lej.

Gyümölcsoltványok és pedig: Jonathán, angol aranyparmen, Ananász renelt, muskotály renelt, batul, ponyik, Adamsparmen, Bellefleur, fehér Kalvill darabonként 25 lej. A „Magyar Nép” után legalább 20 oltvány rendelésnél darabja 30 lej.

A megrendelések az alábbi címre küldendők:

Sándor Béla Cluj-Kolozsvár,
Str. Iuliu Maniu (Szentegyház-u.) 32, vagy lapunk kladóhivatalához.

Az árak mindenütt ab Kolozsvár értendők s a vidéki rendeléseknél az árákhoz hozzászámítódik a portó s csomagolási költség is. A Kolozsvárt átvett áruknál semmiféle külön költség nincsen.

Ha sikert akar elérni, úgy
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

A nagybőjti kegyelmi szent időben az alábbi elmélkedő és imádságos könyveket ajánljuk:

- Venesi-Huszár: Elmélkedések a nagybőjt minden napjára vaszonkötésben — 50 —
- Czumbel: A kereszt útján — 96 —
- Hajczl Szent József imakönyv (Imádságok márc hónapra) — 100 —
- Uj lelki manna imádságoskönyv — 136 —
- Kis Jézus imádsága (gyermek imakönyv) — 25 —

A pénz előzetes beküldésére portómentesen szállítja a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár,
Str. Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 1
Utánvételi portó 20 lei.

Leg'obb kút az Eurotor

Sohasem kell javítani!
Özembiztos! Fagymentes!
Orvosilag ajánlva!
Aranyéremmel kitüntetve!
Használható 40 méter mélységig!
Kérjen prospektust!
Oránkinti teljesítmények:
20, 30, 40, 100, 150 és 400 hektl.

Prof. Pálmai M. Bonhoz-u. 13
Temesvár-Józsefváros

Beszerezhető még a „Hangya” szövetkezetek útján és a Szatmár-megyei Mezőgazdák R-T.-nél

„Transsylvania” Bank Rt

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

- Torda,
- Gyulafehérvár.,
- Marosújvár,
- Maroshévíz,
- Ditró,
- Mócs
- Gyergyószentmiklós,
- Csikszereida,
- Csikszentmárton,
- Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámítól váltókat és bárhova teljesít átutalásokat, meghitelezéseket.

Petőfi Sándor összes költeményei

az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára lüzve 100 lei, diszkötésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk útján

Gyümölcsfaoltványok

diszfák, diszcserjék, rózsák, szőlőoltványok, amerikai alanyvesszők legjutányosabb beszerzési forrása gróf Beihlen László faiskolája és szőlőoltvány telepénél Reteag-Retteg, jud. Someş.

Keleti Ujság

Erdély legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt hivatalos lapja

„MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitebank Részv.-Társ.
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Fétár) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjait: Dej-Dés, Diciosánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Targu-Murag-Marosvásárhely, Oreda-Nagyvárad és Timisoara-Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Alföldi intézetei:
Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhely-megyei Tak.-pénztár Odorheiu Székelyudvarhely és Cristur-Székelykeresztúr, Szászrégenvidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-Szászrégen, Népbank Rt. Hued-Bánffyuhnyad és Szamosújvári Hitebank Rt. Gherla-Sz.-ujvász.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. Áruaktárai a vasut mellett.

RADIUMCHEMA

LEGZEST ELENKITI

VERELLATÁST FOKOZZA

ANYAGCSERÉT SZABÁLYOZZA

IDEGEKET KIEGYENSÜLYOZZA

MÉRGEZŐ ANYAGOKAT ELTÁVOLITJA

GYULLADÁST GÁTOLÓ ÉS FELSZÍVÓ HATÁSA VAN

MIRIGYEK MŰKÖDÉSÉT SZABÁLYOZZA. FAJDALMAT CSILLAPIT

RADIUMCHEMA

RHEUMA ISCHIASI

IZULETI GYULLADÁSOK

IDEGBAJOK ZSÁBA, BÉNYULÁS

ERELMESZESEDE'S MŰI BAJOK

GOLYVA, CUKORBAJ, MIGREN, BŐRBAJOK

SZIV-GYOMOR, LÉP-, MÁJ-VESE-HASBANTALMAK

TÜDŐ-TUBERKULOTI-KUS MEGBETEGEDESEK, ASTHMA SYB. STB.

RADIUMGYÓGYPÁRTÁRS

Beszerezheti es ingyenes felvilágosítást nyerhet
St. Joacimsthall „Radiumchemia” romániai igazgatóságánál
ARAD Str. Consistorului (v. Bathányi-utca) 31

Rendelje meg a

Pásztorújsz**Aradalmi folyóirat**

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5.
Kérjen mutatványszámot!

teljes ujszüfött és jól fejlődő növendékállata lesz, ha vehes, szoptató és elválasztott állatainál a takarmányt

Pekk -el

BCU Cluj University Library

állat napi Pekk adagja néhány baniba kerül. E csekély költséggel biztosítja állatainak gyors gyarapodását és sok betegségtől óvja meg azokat. Bárki próbát tett a Pekk-el tudja, hogy az nélkülözhetetlen minden állattenyésztőnek. Kérjen ingyenes ismertetőt a következő cégek egyikénél vagy a Chinoin-gyár bármely lerakatánál:

Szatmármegyei Mezőgazdák r.-t Satu-Mare—Szatmár, Str. Reg. Maria 17.
Mezőgazdák Kereskedelmi r.-t Arad Str. M. Stănescu 2. — Karner Ede r.-t.
Timisoara-Temesvár, Str. Brătianu 12 — Schieb és Társa Cluj-Kolozsvár,
Piata Mihai Viteazul 40. — Sztruhár és Mandl Careii-Mare—Nagykároly.

Verzekepviselet:

Frederic Spodheim és Társa Bucuresti 7., Bulev. Elisabeta 55.

Modern méhészeti eszközök, valód méhviaszból készült, sodrony anyarács legolcsóbban beszerezhető

DZIERZDA-méhészet, Oradea—Harghita

KONFIRMÁCIÓ EMLÉKLAP

vastag könyvpapírosan, többszínű izléses nyomással, a következő nagyságban kaphatók:

17×25 cm. darabja 2'50

24×32 cm. darabja 3'—

Megrendelhető utánvétellel v. az összeg előzetes beküldése ellenében.

MINERVA

könyv- és papíráru üzletben
Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.
(volt Deak Ferenc-utca) 1. sz.

Gazdatársak! OLCSÓBB LETT A SZUPERFOSZFÁTI! Gazdatársak!

Tavaszi vetésekhez 16—18%-os vízben és citrátban oldható foszforsavtartalmu SZUPERFOSZFÁTOT ajánlunk.

Könnyen oldhatóságánál fogva a legalkalmasabb trágya fejtrágyázáshoz is!

A kálihiány pótlására használjunk 40%-os káli só

Tanácsot, útbaigazítást, felvilágosító iratokat ingyen készséggel ad:

a „Phönix” kén-sav és vegyitermékek Rt.
Baia-Mare Nagybánya.

Végül a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatala, a mezőgazdasági kamarák, a gazdakörök, a M. gépgyár lerakata, az Agrrotechnica Cluj-Kolozsvár és a vidéki kepviseletek.